

รวมกฎหมาย/ประกาศ/ระเบียบ

ที่ออกตามความในพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖

และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓

ระดับกระทรวง กรม และรัฐวิสาหกิจ

รวมกฎหมาย / ประกาศ /ระเบียบ
ที่ออกตามความในพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖
และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓
ระดับกระทรวง กรม และรัฐวิสาหกิจ

จัดพิมพ์โดย

สำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ (สทส.)
สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ (สท.)
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ที่อยู่

๖๑๘/๑ ถนนนิคมมักกะสัน เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

โทรศัพท์ ๐-๒๖๕๑-๓/๗๘๒

โทรสาร ๐-๒๖๕๑-๓/๗๘๒

Website พม. : www.m-society.go.th

Website สท. : www.opp.go.th

Website สทส. : www.oppo.opp.go.th

E-mail สทส. : older@opp.go.th

รวมกฎหมาย / ประกาศ / ระเบียบ
ที่ออกตามความในพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖
และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓
ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ท่านสามารถคลิกดูรายละเอียดหรือดาวโหลดได้ที่ www.oppo.opp.go.th

พิมพ์ครั้งที่ ๑ จำนวน ๔๐,๐๐๐ เล่ม

พิมพ์ที่ ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย

รวมกฎหมาย/ประกาศ/ระเบียบ

ที่ออกตามความในพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖

และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓

ระดับกระทรวง กรม และรัฐวิสาหกิจ

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

คำนำ

พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๐ ตอนที่ ๑๓๐ ก ลงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๖ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๔๗ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๗ ตอนที่ ๕๖ ก ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๓ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๓ โดยมีสาระสำคัญ ๔ เรื่อง คือ คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ (กผส.) สิทธิผู้สูงอายุ การลดหย่อนภาษีเงินได้ และกองทุนผู้สูงอายุ ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายและที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติจะต้องมีการออกกฎหมาย/ประกาศ/ระเบียบ เพื่อรองรับการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ ดังกล่าว

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ในฐานะหน่วยงานหลักในการปฏิบัติการกิจการตามกฎหมาย จึงได้จัดทำหนังสือรวมกฎหมาย/ประกาศ/ระเบียบดังกล่าว เพื่อให้ทราบถึงผลการดำเนินงานของหน่วยงานในการนำกฎหมายไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยหวังเป็นอย่างยิ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุและประชาชนทั่วไป รวมทั้งผู้ปฏิบัติงานที่มีภารกิจเกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สารบัญ

หน้า

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี

เรื่อง การกำหนดหน่วยงานผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ พ.ศ. ๒๕๕๓.....	๑
ตารางกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านต่าง ๆ.....	๓

สิทธิผู้สูงอายุ

มาตรา ๑๑ (๑)

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง การบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุขที่จัดไว้ โดยให้ความสะดวกและรวดเร็วแก่ผู้สูงอายุ เป็นกรณีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๘.....	๙
ประกาศกระทรวงกลาโหม เรื่อง การบริการทางการแพทย์ และการสาธารณสุขที่จัดไว้ โดยให้ความสะดวกและรวดเร็ว แก่ผู้สูงอายุเป็นกรณีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๔.....	๑๐
ประกาศโรงพยาบาลโรงงานยาสูบ เรื่อง การบริการเพื่อความสะดวก และรวดเร็วแก่ผู้สูงอายุเป็นกรณีพิเศษ.....	๑๑
ประกาศฝ่ายการแพทย์ การไฟฟ้านครหลวง เรื่อง การให้บริการผู้สูงอายุ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ พ.ศ. ๒๕๕๓.....	๑๒
แนวทางการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม การสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านต่าง ๆ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ.....	๑๔
ประกาศสำนักงานแพทย์ การรถไฟแห่งประเทศไทย เรื่อง การให้บริการผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ พ.ศ. ๒๕๕๓.....	๑๖
ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านการบริการทางการแพทย์ และการสาธารณสุข ด้านการศึกษา และข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ ต่อการดำเนินชีวิต ด้านการประกอบอาชีพหรือฝึกอาชีพที่เหมาะสม.....	๑๘

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ประกาศกรุงเทพมหานคร เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข
การคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุ
ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖.....

๒๐

มาตรา ๑๑ (๒)

ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการส่งเสริม และสนับสนุน
ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุ.....

๒๔

ประกาศกระทรวงวัฒนธรรม เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ
และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุ
ในส่วนที่เกี่ยวข้องตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖.....

๒๕

ประกาศสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์
วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม การสนับสนุนผู้สูงอายุ
ในการพุทธศาสนา และข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต.....

๒๘

มาตรา ๑๑ (๓)

ประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ
และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุ
ในการประกอบอาชีพและฝึกอาชีพที่เหมาะสม.....

๒๙

มาตรา ๑๑ (๔)

ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม
และการสนับสนุนการพัฒนาตนเองและการมีส่วนร่วมในกิจกรรม
ทางสังคม การรวมกลุ่มในลักษณะเครือข่ายหรือชุมชน.....

๓๐

มาตรา ๑๑ (๕) (๖)

ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม
และการสนับสนุนการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยโดยตรง
แก่ผู้สูงอายุในการบริการสาธารณสุขอื่น.....

๓๒

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

กฎกระทรวงมหาดไทย กำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคาร สำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. ๒๕๕๘.....	๓๕
ประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่องให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวง คมนาคม กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริมและการสนับสนุนแก่ผู้สูงอายุในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ การบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุข รวมทั้งการขนส่ง สาธารณะ.....	๕๑
- ประกาศคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง เรื่อง การกำหนด (สำรอง) ที่นั่งสำหรับพระภิกษุสงฆ์ สามเณร และผู้สูงอายุ บนรถโดยสารประจำทาง หมวด ๑ และหมวด ๔.....	๕๓
- กฎกระทรวงคมนาคม กำหนดหลักเกณฑ์ว่าด้วยความปลอดภัยใน ชีวิตร่างกายและทรัพย์สิน การรักษาความสงบเรียบร้อยความ สะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในเขตระบบรถไฟฟ้า พ.ศ. ๒๕๕๗.....	๕๕
- ข้อบังคับการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย ว่าด้วยการ กำหนดอัตราค่าโดยสาร วิธีการจัดเก็บค่าโดยสาร และการกำหนด ประเภทบุคคลที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องชำระค่าโดยสารรถไฟฟ้า มหานคร สายเฉลิมรัชมงคล พ.ศ. ๒๕๕๓.....	๖๓
- คำสั่งฝ่ายการเดินรถ ที่ พ.๕/ตส.๔๗/๖/๒๕๕๖ เรื่อง การสำรองที่ พระภิกษุสามเณร/คนพิการ/ผู้สูงอายุ/ตรฟ./ผู้ปฏิบัติงานบนขบวนรถ....	๖๗
- คำสั่งฝ่ายเดินรถ ที่ พ.๕/ตส.๑/๑/๒๕๕๗ เรื่อง ระเบียบการลด ค่าโดยสารครั้งราคาให้แก่ผู้โดยสารสูงอายุ ๖๐ ปี ขึ้นไป.....	๖๙
- คำสั่งฝ่ายเดินรถ ที่ พ.๕/ตส.๑/๑๖/๒๕๕๓ เรื่อง ระเบียบปฏิบัติใน ด้านการช่วยเหลือคนพิการ ผู้สูงอายุ และสตรีมีครรภ์.....	๗๑
- ประกาศบริษัทขนส่ง จำกัด เรื่องการลดหย่อนค่าโดยสาร ให้แก่ผู้สูงอายุ.....	๗๓

รวมกฎหมาย/ประกาศ/ระเบียบ

ที่ออกตามความในพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ ระดับกระทรวง กรม และรัฐวิสาหกิจ

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

- คำสั่งฝ่ายบริหารการเดินรถ ที่ ๘/๒๕๕๒ เรื่อง การจัดทำมีเจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลืออำนวยความสะดวกผู้พิการและผู้สูงอายุภายในสถานีขนส่งผู้โดยสารกรุงเทพ..... ๗๔
- ประกาศ องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริมและสนับสนุนผู้สูงอายุ... ๗๕
- แนวทางการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๑ ของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)..... ๗๗

มาตรา ๑๑ (๗)

- ประกาศกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เรื่อง การยกเว้นค่าบริการเข้าอุทยานแห่งชาติให้แก่ผู้สูงอายุ..... ๗๘
- ประกาศองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ เรื่อง การยกเว้นค่าบริการเข้าเยี่ยมชมสถานที่ท่องเที่ยวขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้..... ๗๙
- ประกาศองค์การสวนพฤกษศาสตร์ เรื่อง ปรับอัตราค่าธรรมเนียมในการเข้าชมสวน..... ๘๐

มาตรา ๑๑ (๘) (๙)

- ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนการช่วยเหลือผู้สูงอายุซึ่งได้รับอันตรายจากการถูกทารุณกรรม หรือถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือถูกทอดทิ้ง และการให้คำแนะนำ ปกป้อง ดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องในทางการแก้ไขปัญหาคกรอบครัว..... ๘๑
- หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขของสำนักงานอัยการสูงสุดในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิ การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖..... ๘๕

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

มาตรา ๑๑ (๑๐)

ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนการจัดที่พักอาศัย อาหารและเครื่องนุ่งห่ม ให้ผู้สูงอายุตามความจำเป็นอย่างทั่วถึง..... ๘๘

มาตรา ๑๑ (๑๑)

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒..... ๙๑

มาตรา ๑๑ (๑๒)

ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนการสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี พ.ศ. ๒๕๕๓..... ๙๗

มาตรา ๑๑ (๑๓)

ประกาศกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุน ผู้สูงอายุในการจัดบริการเพื่ออำนวยความสะดวกสถานที่ท่องเที่ยว และการจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ..... ๑๐๐

มาตรา ๑๑ (๑๓)

ประกาศกระทรวงวัฒนธรรม เรื่อง การจัดบริการเพื่ออำนวยความสะดวกด้านพิพิธภัณฑ์ โบราณสถาน หอจดหมายเหตุ หอศิลป์ และการจัดกิจกรรมด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรม..... ๑๐๒

ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม และสนับสนุนการประชาสัมพันธ์ให้ผู้สูงอายุและเจ้าหน้าที่ในระดับ ปฏิบัติงานของหน่วยงานที่จัดบริการตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ ให้ทราบเกี่ยวกับสิทธิผู้สูงอายุอย่างทั่วถึง..... ๑๐๔

ศูนย์ประสานงานพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖..... ๑๐๖

รวมกฎหมาย/ประกาศ/ระเบียบ

ที่ออกตามความในพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ ระดับกระทรวง กรม และรัฐวิสาหกิจ

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี
เรื่อง การกำหนดหน่วยงานผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ
ดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุ
ในด้านต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖
พ.ศ. ๒๕๕๓

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงการกำหนดหน่วยงานผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ ดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านต่าง ๆ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ วรรคสอง และมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ นายกรัฐมนตรีออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดหน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๗

ข้อ ๒ ให้การดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านต่าง ๆ ตามมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ อยู่ในอำนาจหน้าที่รับผิดชอบของหน่วยงานตามที่กำหนดไว้ในตารางแนบท้ายประกาศนี้ ทั้งนี้ อำนาจหน้าที่ในการดำเนินการดังกล่าวเฉพาะภารกิจที่อยู่ในความรับผิดชอบ หรือการควบคุม หรือการกำกับดูแลของหน่วยงานนั้น ๆ

ข้อ ๓ ให้บรรดาประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริมและการสนับสนุนผู้สูงอายุของหน่วยงานตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดหน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๔๗ ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๑ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ที่ใช้อยู่ก่อนหรือในวันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับประกาศฉบับนี้

ข้อ ๔ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๓
อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ
นายกรัฐมนตรี

ตารางกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านต่างๆ

ลำดับที่	สิทธิที่ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุน	หน่วยงานรับผิดชอบ
๑.	การบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุขที่จัดไว้โดยให้ความสะดวกและรวดเร็วเป็นกรณีพิเศษ ตามมาตรา ๑๑ (๑)	หน่วยงานที่ให้บริการทางการแพทย์ และการสาธารณสุข ในสังกัด <ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงกลาโหม - กระทรวงศึกษาธิการ - กระทรวงสาธารณสุข - สำนักงานตำรวจแห่งชาติ - กรุงเทพมหานคร - รัฐวิสาหกิจ
๒.	การศึกษาตามมาตรา ๑๑ (๒)	หน่วยงานที่ให้บริการทางการศึกษา ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ
๓.	การศาสนาตามมาตรา ๑๑ (๒)	<ul style="list-style-type: none"> - กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม - สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
๔.	ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตตามมาตรา ๑๑ (๒)	หน่วยงานที่ให้บริการข้อมูลข่าวสาร ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต ในสังกัด <ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงสาธารณสุข - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

ตารางกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านต่างๆ (ต่อ)

ลำดับที่	สิทธิที่ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุน	หน่วยงานรับผิดชอบ
๕.	การประกอบอาชีพหรือฝึกอาชีพที่เหมาะสมตามมาตรา ๑๑ (๓)	หน่วยงานที่ให้บริการเกี่ยวกับการประกอบอาชีพหรือฝึกอาชีพ ในสังกัด <ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงแรงงาน - กระทรวงศึกษาธิการ - กระทรวงมหาดไทย - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๖.	การพัฒนาตนเองและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม การรวมกลุ่มในลักษณะเครือข่ายหรือชุมชนตามมาตรา ๑๑ (๔)	หน่วยงานที่ให้บริการด้านการพัฒนาตนเองและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม การรวมกลุ่มในลักษณะเครือข่ายหรือชุมชน ในสังกัด <ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงวัฒนธรรม - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๗.	การอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยในอาคาร หรือสถานที่ตามมาตรา ๑๑ (๕)	<ul style="list-style-type: none"> - กรมโยธาธิการและผังเมือง - กระทรวงมหาดไทย - กรุงเทพมหานคร - เมืองพัทยา

ตารางกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านต่างๆ (ต่อ)

ลำดับที่	สิทธิที่ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุน	หน่วยงานรับผิดชอบ
๘.	การอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยในยานพาหนะตามมาตรา ๑๑ (๕)	หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยในยานพาหนะ ในสังกัด <ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงคมนาคม - กรุงเทพมหานคร
๙.	การอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยในการบริการสาธารณะอื่นตามมาตรา ๑๑ (๕)	หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยในการให้บริการสาธารณะอื่น ในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๑๐.	การช่วยเหลือด้านค่าโดยสารยานพาหนะตามความเหมาะสมตามมาตรา ๑๑ (๖)	หน่วยงานที่รับผิดชอบการให้บริการยานพาหนะ ในสังกัด <ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงคมนาคม - กรุงเทพมหานคร - รัฐวิสาหกิจ
๑๑.	การยกเว้นค่าเข้าชมสถานที่ของรัฐตามมาตรา ๑๑ (๗)	หน่วยงานในสังกัดกระทรวง ทบวง กรม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจที่จัดเก็บค่าเข้าชมสถานที่

ตารางกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านต่างๆ (ต่อ)

ลำดับ ที่	สิทธิที่ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุน	หน่วยงานรับผิดชอบ
๑๒.	การช่วยเหลือผู้สูงอายุซึ่งได้รับอันตรายจากการถูกละเมิดหรือถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือถูกทอดทิ้งตามมาตรา ๑๑ (๘)	หน่วยงานที่รับผิดชอบในการช่วยเหลือผู้สูงอายุซึ่งได้รับอันตรายจากการถูกละเมิดหรือถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือถูกทอดทิ้ง ในสังกัด <ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงยุติธรรม - สำนักงานอัยการสูงสุด - สำนักงานตำรวจแห่งชาติ - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีสถานสงเคราะห์คนชราอยู่ในความรับผิดชอบ
๑๓.	การให้คำแนะนำ ปกป้อง ดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องในทางคดีตามมาตรา ๑๑ (๙)	หน่วยงานที่มีหน้าที่ให้คำแนะนำ ปกป้องหรือดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องในทางคดี ในสังกัด <ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงยุติธรรม - สำนักงานอัยการสูงสุด - สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ตารางกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านต่างๆ (ต่อ)

ลำดับที่	สิทธิที่ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุน	หน่วยงานรับผิดชอบ
๑๔.	การให้คำแนะนำ ปรีกษา ดำเนินการ อื่นที่เกี่ยวข้องในทางการแก้ไขปัญหา ครอบครัวตามมาตรา ๑๑ (๙)	หน่วยงานที่มีหน้าที่ให้คำแนะนำ ปรีกษาหรือดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้อง ในการแก้ไขปัญหาครอบครัว ใน สังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและ ความมั่นคงของมนุษย์
๑๕.	การจัดที่พักอาศัย อาหาร และเครื่อง นุ่งห่มให้ตามความจำเป็นอย่างทั่วถึง ตามมาตรา ๑๑ (๑๐)	หน่วยงานที่มีหน้าที่ด้านการ สงเคราะห์ที่พักอาศัย อาหาร และ เครื่องนุ่งห่ม ในสังกัดกระทรวงการ พัฒนาสังคมและความมั่นคงของ มนุษย์
๑๖.	การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือน อย่างทั่วถึงและเป็นธรรมตามมาตรา ๑๑ (๑๑)	หน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการ สงเคราะห์เบี้ยยังชีพ ในสังกัดองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น
๑๗.	การสงเคราะห์ในการจัดการศพตาม ประเพณีตามมาตรา ๑๑ (๑๒)	หน่วยงานที่มีหน้าที่ด้านการ สงเคราะห์ในการจัดการศพตาม ประเพณี ในสังกัดกระทรวงการ พัฒนาสังคมและความมั่นคงของ มนุษย์
๑๘.	การจัดบริการสถานที่ท่องเที่ยว การ จัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ ตามที่คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ประกาศกำหนดตามมาตรา ๑๑ (๑๓)	หน่วยงานที่จัดบริการสถานที่ ท่องเที่ยว การจัดกิจกรรมกีฬาและ นันทนาการ ในสังกัด <ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา - รัฐวิสาหกิจ

ตารางกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านต่างๆ (ต่อ)

ลำดับที่	สิทธิที่ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุน	หน่วยงานรับผิดชอบ
๑๙.	การจัดบริการเพื่ออำนวยความสะดวกด้านพิพิธภัณฑ โบราณสถาน หอจดหมายเหตุแห่งชาติ และการจัดกิจกรรมด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ตามที่คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติประกาศกำหนดตามมาตรา ๑๑ (๑๓)	หน่วยงานที่จัดบริการด้านพิพิธภัณฑ โบราณสถาน หอจดหมายเหตุแห่งชาติ และการจัดกิจกรรมด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ในสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม
๒๐.	การประชาสัมพันธ์ให้ทราบเกี่ยวกับสิทธิที่ได้รับ ตามที่คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติประกาศกำหนดตามมาตรา ๑๑ (๑๓)	สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข
เรื่อง การบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุขที่จัดไว้โดยให้ความสะดวก
และรวดเร็วแก่ผู้สูงอายุเป็นกรณีพิเศษ
พ.ศ. ๒๕๔๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓ และมาตรา ๑๑ (๑) แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และข้อ ๒ แห่งประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดให้หน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขจึงออกประกาศ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้หน่วยบริการในระดับโรงพยาบาลของรัฐให้บริการทางการแพทย์และการสาธารณสุขแก่ผู้สูงอายุ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีช่องทางเฉพาะสำหรับผู้สูงอายุแยกจากผู้รับบริการทั่วไปในแผนกผู้ป่วยนอก

(๒) กำหนดขั้นตอนและระยะเวลาในการให้บริการแก่ผู้สูงอายุ โดยปิดประกาศไว้ให้ชัดเจนและให้มีการประชาสัมพันธ์ในระหว่างให้บริการด้วย

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๘

สุขชัย เจริญรัตนกุล

(นาย สุขชัย เจริญรัตนกุล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป
เล่ม ๑๒๒ ตอนที่ ๔๕ ง ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๘)

ประกาศกระทรวงกลาโหม

เรื่อง การบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุขที่จัดไว้
โดยให้ความสะดวกและรวดเร็วแก่ผู้สูงอายุเป็นกรณีพิเศษ

พ.ศ. ๒๕๕๔

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓ และมาตรา ๑๑ (๑) แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และข้อ ๒ แห่งประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การกำหนดหน่วยงานผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ พ.ศ. ๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๓ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมจึงออกประกาศ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้หน่วยบริการในระดับโรงพยาบาลของกระทรวงกลาโหม ให้บริการทางการแพทย์และการสาธารณสุขแก่ผู้สูงอายุ ยกเว้นกรณีที่มีสถานการณ์ไม่ปกติ การรบ หรือสงคราม ดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีช่องทางเฉพาะสำหรับผู้สูงอายุแยกจากผู้รับบริการทั่วไป ในแผนกผู้ป่วยนอก

(๒) กำหนดขั้นตอนและระยะเวลาในการให้บริการแก่ผู้สูงอายุ โดยปิดประกาศไว้ให้ชัดเจนและให้มีการประชาสัมพันธ์ในระหว่างให้บริการด้วย

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๔

พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

ประกาศโรงพยาบาลโรงงานยาสูบ เรื่อง การบริการเพื่อความสะดวกและรวดเร็วแก่ผู้สูงอายุเป็นกรณีพิเศษ

ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดให้โรงพยาบาลโรงงานยาสูบดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านต่างๆ ตามมาตรา ๑๑ นั้น

โรงพยาบาลโรงงานยาสูบ จึงออกประกาศดังต่อไปนี้

๑. การให้บริการผู้สูงอายุที่เดินไม่สะดวกด้วยเตียงหรือรถเข็นนั่ง (Wheel Phair) เช่น การเจาะเลือด การฉีดยา ฯลฯ
๒. การให้บริการรถเข็นนั่ง สำหรับผู้สูงอายุตลอดระยะเวลาที่เข้ารับบริการ
๓. การให้บริการรับยาแทนผู้สูงอายุ
๔. การให้บริการเรียกรถบริการสาธารณะเพื่อรับ-ส่งกลับ
๕. การจัดสถานที่ตั้งชมรมผู้สูงอายุ เพื่อกิจกรรมกีฬา และนันทนาการ เช่น การสอนลีลาศ การสอนร้องเพลง ฯลฯ

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๔

(นายคมเลิศ เทียมทอง)

ผู้อำนวยการฝ่ายการแพทย์

ประกาศ

ฝ่ายการแพทย์ การไฟฟ้านครหลวง

เรื่อง การให้บริการผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ

พ.ศ. ๒๕๔๖ พ.ศ. ๒๕๕๓

ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องการกำหนดหน่วยงานผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริมและการสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านต่างๆ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยให้จัดทำประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ต่างๆ ให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน เพื่อให้ผู้สูงอายุได้เข้าถึงสิทธิตามที่กฎหมายกำหนดไว้อย่างเป็นรูปธรรม

เพื่อถือปฏิบัติตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าวตามมาตรา ๑๑ (๑) ฝ่ายการแพทย์ การไฟฟ้านครหลวง ได้จัดระเบียบวิธีปฏิบัติไว้ให้บริการผู้สูงอายุ ดังนี้ :-
งานผู้ป่วยนอก

๑. ติดสติ๊กเกอร์ผู้สูงอายุ ไว้หน้าห้องเวชระเบียน การยื่นบัตรตรวจโรค สำหรับผู้สูงอายุซึ่งเป็นผู้ป่วยส่วนใหญ่อยู่แล้ว จะต้องแยกใส่กล่องห้องตรวจเฉพาะโรคที่แยกไว้แล้ว

๒. พยาบาลที่คัดกรองผู้สูงอายุ จะพิจารณาให้ผู้สูงอายุให้เข้ารับการรักษาปรึกษา ก่อน ผู้ป่วยทั่วไปส่วนใหญ่ผู้ป่วยสูงอายุทั้งสิ้น จึงเข้าพบแพทย์เพื่อตรวจรักษาตามคิว

๓. คอยให้ความช่วยเหลือผู้สูงอายุ เช่น พยุง บริการรถเข็น เป็นต้น
งานชั้นสูตโรคและรังสีวิทยา

๑. ติดสติ๊กเกอร์ผู้สูงอายุ ให้กระตุ้นเตือนให้ดูแลผู้สูงอายุเป็นพิเศษ

๒. จัดช่องทางสำหรับบริการเจาะเลือด และรังสีวิทยา ผู้สูงอายุ แยกจากผู้ป่วยทั่วไป

๓. ให้มีเจ้าหน้าที่ไว้คอยให้ความช่วยเหลือ ดูแล ผู้สูงอายุ เป็นพิเศษ

งานเภสัชกรรม

๑. ติดสติ๊กเกอร์ผู้สูงอายุ กระตุ้นให้เห็นความสำคัญของผู้สูงอายุ
๒. จัดแยกอุปกรณ์รับใบสั่งยาสำหรับผู้สูงอายุไว้โดยเฉพาะเพื่อที่จะได้รับบริการก่อนผู้ป่วยทั่วไป
๓. จัดที่นั่งรอรับยา สำหรับผู้สูงอายุให้ใกล้กับช่องจ่ายยา เพื่อสะดวกในการรับยาและคอยให้ความช่วยเหลือ

พนักงานประจำหน่วยงานอื่นๆ ในฝ่ายการแพทย์ ที่ไม่ได้ระบุไว้ข้างต้น เมื่อมีผู้สูงอายุมาติดต่อหรือมาใช้บริการ ให้ถือปฏิบัติตามความเหมาะสม

จึงประกาศมาเพื่อโปรดทราบ และเผยแพร่ ให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๔

(นายแพทย์รุ่งเรือง สุทธาธวงศ์)
ผู้อำนวยการฝ่ายการแพทย์

แนวทางการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม การสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านต่าง ๆ ตามมาตรา ๑๑ (๑) (๘) (๙) ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๑. จัดช่องทางพิเศษให้ผู้สูงอายุเข้าถึงบริการจากนักสังคมเคราะห์ได้สะดวก และรวดเร็วเป็นพิเศษ เพื่อผู้สูงอายุไม่ต้องรอนาน โดยจัดคิวให้บริการแก่ผู้สูงอายุเป็นลำดับต้น และกรณีเป็นผู้สูงอายุที่ช่วยเหลือตนเองไม่ค่อยได้ อาทิ นั่งรถเข็น จะได้รับบริการทันที

๒. แนะนำเรื่องเบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุทุกคนที่มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพฯ รวมทั้งช่วยประสาน ติดต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้สูงอายุได้รับเบี้ยยังชีพฯ ตามสิทธิ

๓. ให้บริการปรึกษาและบริการช่วยเหลือแก่ผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาต่าง ๆ เช่น ปัญหาครอบครัว ปัญหาอารมณ์จิตใจ ปัญหาเศรษฐกิจ ฯลฯ

๔. ให้การคุ้มครองสวัสดิภาพและช่วยเหลือแก่ผู้สูงอายุที่ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว เช่น ประสานงานช่วยเหลือด้านกฎหมายส่งต่อเข้าสถานสงเคราะห์ ติดตามญาติ ฯลฯ

๕. ข้าราชการตำรวจที่อยู่ในราชการและเกษียณอายุราชการแล้ว ได้มีห้องตรวจที่ให้บริการด้วยความสะดวกรวดเร็ว ครบวงจร คือคลินิกตำรวจ

๖. ข้าราชการตำรวจซึ่งเป็นผู้บริหารระดับสูง ได้มีห้องตรวจที่ให้บริการด้วยความสะดวกและรวดเร็วครบวงจร คือห้องรับรองผู้บังคับบัญชาาระดับสูง

๗. กรณีผู้ป่วยเร่งด่วนจัดพบแพทย์โดยไม่รอเวรระเบียบณ

๘. ได้มีการจัดช่องทางพิเศษในกรณีสูงอายุนั่งรถเข็นหรือเปลนอน ให้พบแพทย์โดยเร็วไม่ต้องรอคิวตรวจ

๙. จัดที่พักร้อนระหว่างรอพบแพทย์

ทั้งนี้ โรงพยาบาลตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้วางแผนดำเนินการบริการทางการแพทย์แก่ผู้สูงอายุ ดังนี้

๑. จัดช่องทางบริการให้ความสะดวก รวดเร็วและครบวงจร (One Stop Service)

๒. จัดเจ้าหน้าที่ประจำเพื่อให้การช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกแก่ผู้สูงอายุ

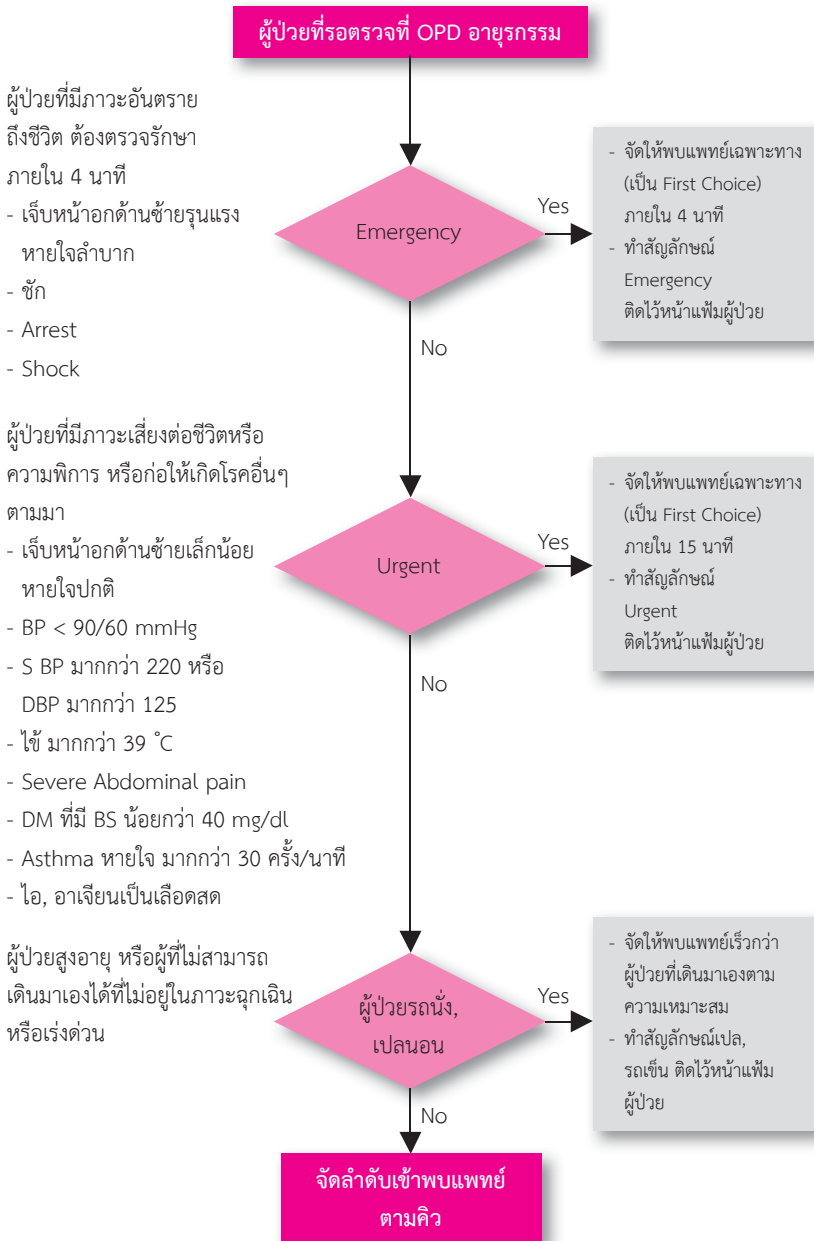
๓. จัดให้มีที่จอดรถแก่ผู้สูงอายุโดยเฉพาะ

๔. จัดให้มีสถานที่พักร้อนระหว่างรอรับบริการทางการแพทย์

๕. จัดทำป้ายประกาศและประชาสัมพันธ์ให้ผู้รับบริการทราบ

คู่มือคัดกรองผู้ป่วยที่เข้ารับการตรวจที่ OPD อายุรกรรม

สิทธิผู้ป่วยอายุ

ประกาศสำนักงานแพทย์ การรถไฟแห่งประเทศไทย
เรื่อง การให้บริการผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ
พ.ศ. ๒๕๔๖ พ.ศ. ๒๕๕๓

ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การกำหนดหน่วยงานผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านต่างๆ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยให้จัดทำประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ต่างๆ ให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน เพื่อให้ผู้สูงอายุได้เข้าถึงสิทธิตามที่กฎหมายกำหนดไว้อย่างเป็นรูปธรรม

เพื่อถือปฏิบัติตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าวตามมาตรา ๑๑ (๑) สำนักงานแพทย์ การรถไฟแห่งประเทศไทย ได้สั่งการให้โรงพยาบาลบุรฉัตรไชยากร ซึ่งเป็นโรงพยาบาลในสังกัด จัดวางระเบียบวิธีปฏิบัติไว้ให้บริการผู้สูงอายุ ดังนี้-

แผนกบริหารงานผู้ป่วยนอกฯ

๑. จัดช่องไว้ยื่นบัตรตรวจโรคสำหรับผู้สูงอายุ แยกออกจากผู้ป่วยทั่วไป
๒. เรียกคัดกรองผู้สูงอายุให้บัตรคิวก่อนผู้ป่วยทั่วไป
๓. คอยให้ความช่วยเหลือผู้สูงอายุ เช่น พยุง บริการรถเข็น เป็นต้น

กองรังสีวิทยา , กองพยาธิวิทยา

๑. จัดแยกอุปกรณ์รับใบส่งตรวจสำหรับผู้สูงอายุไว้โดยเฉพาะ เพื่อที่จะได้รับบริการก่อนผู้ป่วยทั่วไป
๒. จัดเจ้าหน้าที่ไว้คอยให้ความช่วยเหลือ ดูแล ผู้สูงอายุ

กองเภสัชกรรม

๑. จัดแยกอุปกรณ์ รับใบสั่งยาสำหรับผู้สูงอายุไว้โดยเฉพาะ เพื่อที่จะได้รับบริการก่อนผู้ป่วยทั่วไป
๒. จัดที่นั่งรอรับยา สำหรับผู้สูงอายุให้ใกล้กับช่องจ่ายยา เพื่อสะดวกในการรับยา และคอยให้ความช่วยเหลือ

พนักงานประจำหน่วยงานอื่นๆ ที่ไม่ได้ระบุ เมื่อมีผู้สูงอายุมาติดต่อหรือมาใช้
บริการให้ถือปฏิบัติตามความเหมาะสม

จึงประกาศมาเพื่อโปรดทราบ และเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๔

(นายดำรงค์ พชระพงศกุล)

หัวหน้าสำนักงานแพทย์

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง การคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุ ในด้านการบริการทางการแพทย์ และการสาธารณสุข ด้านการศึกษา และข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต ด้านการประกอบอาชีพ หรือฝึกอาชีพที่เหมาะสม

โดยที่สำนักนายกรัฐมนตรี ได้มีการปรับปรุง ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การกำหนดหน่วยงานผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ ดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านต่างๆ ให้มีความครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบกับประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การกำหนดหน่วยงานผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ ดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านต่างๆ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ พ.ศ. ๒๕๕๓ กระทรวงศึกษาธิการ จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านการบริการทางการแพทย์ และการสาธารณสุข ด้านการศึกษา และข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต ด้านการประกอบอาชีพหรือฝึกอาชีพที่เหมาะสม”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิก ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม การสนับสนุนผู้สูงอายุในการศึกษา และข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๗

ข้อ ๓ จัดให้มีการคุ้มครอง การส่งเสริมและการสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านการบริการทางการแพทย์ และการสาธารณสุข ด้านการศึกษา และข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตด้านการประกอบอาชีพหรือฝึกอาชีพที่เหมาะสม ดังนี้

(๑) จัดให้มีบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุข ที่ให้ความสะดวกและรวดเร็ว เป็นกรณีพิเศษสำหรับผู้สูงอายุ ในหน่วยงานที่ให้บริการทางการแพทย์และการสาธารณสุข

(๒) จัดบริการข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตให้แก่ผู้สูงอายุ

(๓) จัดบริการการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยให้แก่ผู้สูงอายุ

(๔) จัดให้มีการพัฒนาความรู้ด้านผู้สูงอายุในหลักสูตรต่างๆ ตามความเหมาะสม

(๕) จัดให้มีการยกเว้นค่าเข้าชมสถานที่ของรัฐ

(๖) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดทำ และเผยแพร่ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุผ่านสื่อต่างๆ

(๗) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิตงานวิจัยเพื่อเพิ่มพูนองค์ความรู้ด้านผู้สูงอายุ

(๘) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดมุมความรู้ ที่เป็นประโยชน์สำหรับผู้สูงอายุที่ศูนย์การเรียนรู้ในชุมชนระดับตำบล

(๙) ส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานต่างๆ มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมกีฬา และนันทนาการ เพื่อผู้สูงอายุ

(๑๐) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ลดหย่อนค่าใช้จ่ายในการใช้บริการแหล่งความรู้ต่างๆ ที่กระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้ดำเนินการ

ประกาศ ณ วันที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

(นายวรวัจน์ เอื้ออภิญญกุล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ประกาศกรุงเทพมหานคร

เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖

โดยที่คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ได้มีมติในการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๔ เห็นชอบและมอบหมายให้กรุงเทพมหานครจัดทำ ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ เพื่อให้ผู้สูงอายุได้เข้าถึง สิทธิตามที่กฎหมายกำหนดไว้อย่างเป็นรูปธรรม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๙ และมาตรา ๘๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ ประกอบกับประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การกำหนดหน่วยงานผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการ เกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านต่างๆ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ พ.ศ. ๒๕๕๓ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครจึงออก ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๖ ตามมาตรา ๑๑ (๑) ถึง (๖) (๘) และ (๑๑) ตามตารางแนบท้ายประกาศฉบับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

(หม่อมราชวงศ์สุขุมพันธ์ บริพัตร)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖

สิทธิผู้สูงอายุ	หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุ	หน่วยงานในสังกัด กรุงเทพมหานคร ที่รับผิดชอบ
<p>มาตรา ๑๑ (๑) การบริการ ทางการ แพทย์ และ การ สาธารณสุขที่จัดไว้ โดยให้ความสะดวก และรวดเร็วแก่ ผู้สูงอายุเป็นกรณี พิเศษ</p>	<p>๑. จัดให้มีช่องทางเฉพาะสำหรับผู้สูงอายุแยกจากผู้รับบริการทั่วไปในแผนกผู้ป่วยนอก</p> <p>๒. ปิดประกาศหรือประชาสัมพันธ์ การให้บริการช่องทางเฉพาะสำหรับผู้สูงอายุในระหว่างให้บริการ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักการแพทย์ - สำนักอนามัย
<p>มาตรา ๑๑ (๒) ข้อมูลข่าวสารที่เป็น ประโยชน์ต่อการ ดำเนินชีวิต</p>	<p>๑. สนับสนุนให้มีการประชาสัมพันธ์ ข่าวสารในรูปแบบต่างๆ และนำข่าวสาร และความรู้ที่เหมาะสมแก่ผู้สูงอายุ เช่น แจกคู่มือหรือเอกสารเผยแพร่ความรู้ เกี่ยวกับเรื่องผู้สูงอายุให้แก่ผู้สูงอายุหรือผู้สนใจ</p> <p>๒. สนับสนุนการนำความรู้ตาม อธิยาศาสตร์เข้าสู่ชมรมผู้สูงอายุ เพื่อให้ ผู้สูงอายุเข้าถึงการศึกษาศึกษา</p> <p>๓. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สูงอายุที่มี ศักยภาพได้ถ่ายทอดภูมิปัญญา</p> <p>๔. จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ภายในประเทศและกิจกรรมทางศาสนา ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุและเปิด โอกาสให้ผู้สูงอายุเข้าร่วมกิจกรรม</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร (กองประชาสัมพันธ์) - สำนักพัฒนาสังคม - สำนักวัฒนธรรม กีฬาและการท่องเที่ยว - สำนักงานเขต

สิทธิผู้สูงอายุ

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ (ต่อ)

สิทธิผู้สูงอายุ	หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุ	หน่วยงานในสังกัด กรุงเทพมหานคร ที่รับผิดชอบ
<p>มาตรา ๑๑ (๓) การประกอบอาชีพ หรือฝึกอาชีพ ที่เหมาะสม</p>	<p>สนับสนุนและส่งเสริมด้านอาชีพให้ ผู้สูงอายุ</p> <ol style="list-style-type: none"> ให้ความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพหรือฝึกอาชีพ ให้ผู้สูงอายุที่มีศักยภาพในการทำงาน ส่งเสริมการรวมกลุ่มประกอบอาชีพและสร้างอาชีพ ให้ผู้สูงอายุที่มีศักยภาพ มีรายได้ มีงานทำ 	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักพัฒนาสังคม - สำนักงานเขต
<p>มาตรา ๑๑ (๔) การพัฒนาตนเองและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม การรวมกลุ่มในลักษณะเครือข่ายหรือชุมชน</p>	<p>ส่งเสริมและสนับสนุนกลุ่มหรือชมรมผู้สูงอายุ ให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมภายในชุมชน และ/หรือระหว่างชุมชน และส่งเสริมการใช้ศักยภาพผู้สูงอายุ โดยดำเนินการ</p> <ol style="list-style-type: none"> เพิ่มการจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการแก่ผู้สูงอายุ เพิ่มการถ่ายทอดภูมิปัญญาแก่รุ่นหลัง ส่งเสริมการรวมกลุ่มออมทรัพย์ของผู้สูงอายุ 	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักพัฒนาสังคม - สำนักการแพทย์ - สำนักอนามัย - สำนักวัฒนธรรม กีฬาและการท่องเที่ยว - สำนักงานเขต
<p>มาตรา ๑๑ (๕) การอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยในอาคารหรือสถานที่ หรือในยานพาหนะ</p>	<p>กำหนดมาตรการในการส่งเสริมหรือมาตรการจูงใจให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการในเรื่องการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยโดยตรงแก่ผู้สูงอายุในอาคารหรือสถานที่ หรือในยานพาหนะ</p> <ol style="list-style-type: none"> มีเจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลือดูแล 	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักการโยธา - สำนักการจราจรและขนส่ง - สำนักงานเขต

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ (ต่อ)

สิทธิผู้สูงอายุ	หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุ	หน่วยงานในสังกัด กรุงเทพมหานคร ที่รับผิดชอบ
	๒. บริการสะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย ๓. จัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ ๔. จัดยานพาหนะให้สะดวกสำหรับผู้สูงอายุ	
มาตรา ๑๑ (๖) การช่วยเหลือค่าโดยสารพาหนะตามความเหมาะสม	๑. ลดหย่อนค่าโดยสารรถประจำทางด่วนพิเศษ (BRT) ครึ่งราคา ๒. ประชาสัมพันธ์การลดหย่อนค่าโดยสารยานพาหนะ เช่น รถเมล์ เรือข้ามฟากและเรือโดยสาร ให้ทราบทั่วถึง และติดประกาศให้ชัดเจน รวมทั้งมีเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำและช่วยเหลือ	- สำนักการจราจรและขนส่ง
มาตรา ๑๑ (๘) การช่วยเหลือผู้สูงอายุซึ่งได้รับอันตรายจาก การ ถูกทารุณกรรมหรือถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมายหรือถูกทอดทิ้ง	รับผู้สูงอายุเข้าไว้ในการอุปการะของสถานสงเคราะห์คนชราบ้านบางแค ๒ โดยดำเนินการตามระเบียบ เงื่อนไข หลักเกณฑ์ที่กำหนด	- สำนักพัฒนาสังคม
มาตรา ๑๑ (๑๑) การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนยังชีพเป็นรายเดือนอย่างทั่วถึง และเป็นธรรม	ผู้สูงอายุที่มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนได้รับตามสิทธิ	- สำนักงานเขต - สำนักพัฒนาสังคม

สิทธิผู้สูงอายุ

ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการส่งเสริม และสนับสนุน
ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๒) มาตรา ๑๑ วรรคสาม และมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบข้อ ๒ ของประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การกำหนดหน่วยงานผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ พ.ศ. ๒๕๕๓ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการส่งเสริมและสนับสนุนข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุ”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ส่งเสริม และสนับสนุนให้ผู้สูงอายุได้รับข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตสำหรับผู้สูงอายุ ดังนี้

(๑) ให้บริการข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตสำหรับผู้สูงอายุ

(๒) จัดมอบบริการข้อมูลข่าวสาร มุมความรู้สำหรับผู้สูงอายุ

(๓) จัดให้มีช่องทางในการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางสื่อหลากหลายรูปแบบ เพื่อให้เข้าถึงผู้สูงอายุ และประชาชนทั่วไปอย่างทั่วถึง

(๔) ผลิตสื่อที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ

ประกาศ ณ วันที่ ๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

อิสสระ สมชัย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ประกาศกระทรวงวัฒนธรรม
เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง
การส่งเสริมและการสนับสนุนผู้สูงอายุในส่วนที่เกี่ยวข้อง
ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๒) (๔) (๗) (๑๓) และมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบข้อ ๒ ของประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดให้หน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๔๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงวัฒนธรรม เรื่องกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุของหน่วยงานตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖

ข้อ ๒ ให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม ส่งเสริมและสนับสนุนและจัดบริการให้ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครองตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ดังต่อไปนี้

๑. การส่งเสริมสนับสนุน ด้านการศึกษา ศาสนา และข้อมูลข่าวสาร ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุ ดังนี้

- (๑) ให้บริการข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตสำหรับผู้สูงอายุ
- (๒) จัดมุมบริการข้อมูลข่าวสาร มุมความรู้สำหรับผู้สูงอายุ
- (๓) จัดให้มีช่องทางในการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางสื่อหลากหลายรูปแบบ เพื่อให้เข้าถึงผู้สูงอายุทั่วไปอย่างทั่วถึง
- (๔) ผลิตสื่อที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ

(๕) ส่งเสริมจัดรายการที่มีประโยชน์และเหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ ให้มากขึ้น โดยเน้นการสืบสานประเพณีวัฒนธรรมอันดีงาม การอยู่ร่วมกันในครอบครัว (สามวัย)

(๖) จัดรายการทัศนศึกษาและร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่เป็นประโยชน์ ต่อผู้สูงอายุ

(๗) รณรงค์และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ สิทธิของผู้สูงอายุตาม พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ผ่านสื่อหรือช่องทางอื่นๆ เพื่อเข้าถึงผู้สูงอายุ ทั่วถึง

๒. การสนับสนุนกลุ่มหรือชุมชนผู้สูงอายุให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ภายในชุมชนหรือระหว่างชุมชน ดังนี้

(๑) จัดกิจกรรมสนทนาการที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ

(๒) จัดให้มีช่องทางในการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ทางสื่อหลากหลายรูปแบบ เพื่อให้เข้าถึงผู้สูงอายุทั่วไประหว่างถึง

(๓) ส่งเสริมกลุ่มหรือชมรมผู้สูงอายุมีกิจกรรมถ่ายทอดภูมิปัญญา

(๔) ส่งเสริมกลุ่มหรือชมรมผู้สูงอายุมีการรวมกลุ่มออมทรัพย์ของ ผู้สูงอายุ

(๕) สนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ บริการให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ การให้ คำปรึกษาหรือดำเนินงานด้านการพัฒนาตนเอง และการพัฒนาสังคมผู้สูงอายุใน ชุมชนเข้มแข็ง และสามารถดำเนินการได้ด้วยตนเอง

๓. การส่งเสริมสนับสนุนผู้สูงอายุของหน่วยงานที่จัดบริการตามพระราชบัญญัติ ผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ให้ทราบสิทธิของผู้สูงอายุอย่างทั่วถึง

(๑) ให้บริการข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต สำหรับผู้สูงอายุ

(๒) จัดมุมบริการข้อมูลข่าวสาร มุมความรู้สำหรับผู้สูงอายุ

(๓) จัดให้มีช่องทางในการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ทางสื่อหลากหลายรูปแบบ เพื่อให้เข้าถึงผู้สูงอายุทั่วไประหว่างถึง

(๔) ผลิตสื่อที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ

(๕) รณรงค์และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ สิทธิของผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ผ่านสื่อหรือช่องทางอื่นๆ เพื่อเข้าถึงผู้สูงอายุอย่างทั่วถึง

๔. การส่งเสริมและการสนับสนุนการยกเว้นค่าเข้าชมพิพิธภัณฑ์ โบราณสถาน หอจดหมายเหตุ หอศิลป์ และการจัดกิจกรรม ด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรม

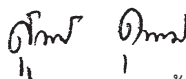
(๑) ยกเว้นค่าเข้าชม พิพิธภัณฑ์ โบราณสถาน หอจดหมายเหตุ หอศิลป์ สำหรับผู้สูงอายุ

(๒) จัดให้มีมาตรฐานการให้บริการอำนวยความสะดวกและปลอดภัย สำหรับผู้สูงอายุ อำนวยความสะดวกและปลอดภัยแก่ผู้สูงอายุ ในการเข้าชมพิพิธภัณฑ์ โบราณสถาน หอจดหมายเหตุ หอศิลป์ และการจัดกิจกรรมด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

(๓) ประชาสัมพันธ์และติดป้าย ยกเว้นค่าเข้าชมสถานที่ในที่ซึ่งมองเห็นได้ชัด

(๔) สนับสนุนให้เจ้าหน้าที่บริการให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ การให้คำปรึกษาแก่ผู้สูงอายุ

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๔

(นางสุกุมล คุณปลื้ม)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

ประกาศสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม
การสนับสนุนผู้สูงอายุในการพระพุทธศาสนา และข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์
ต่อการดำเนินชีวิต

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๒) แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และข้อ ๒ แห่งประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การกำหนดหน่วยงานผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านต่างๆ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ พ.ศ. ๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติจึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม การสนับสนุนผู้สูงอายุในการพระพุทธศาสนา และข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ข้อ ๓ จัดให้มีการส่งเสริม การสนับสนุนสำหรับผู้สูงอายุในการพระพุทธศาสนา ดังนี้

(๑) ส่งเสริมและสนับสนุนในการจัดกิจกรรมศึกษาปฏิบัติ และเผยแพร่พุทธธรรมสำหรับผู้สูงอายุ

(๒) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในกิจกรรมวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

(๓) จัดบริการข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาสำหรับผู้สูงอายุ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๔

(นายพนรัตน์ เบญจวัฒนานันท์)

ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ประกาศกระทรวงแรงงาน
เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง
การส่งเสริม และการสนับสนุน
ผู้สูงอายุในการประกอบอาชีพและฝึกอาชีพที่เหมาะสม

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๔ ของประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดหน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๒ การคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนการประกอบอาชีพหรือ ฝึกอาชีพที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ให้สำนักงานจัดหางานทุกแห่งจัดให้มีเจ้าหน้าที่ในการให้ คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารตลาดแรงงานและบริการจัดหางานที่ตรงตาม ความต้องการของผู้สูงอายุ

(๒) จัดอบรมทักษะอาชีพหรือฝึกอาชีพให้แก่ผู้สูงอายุตามอัธยาศัย

(๓) จัดให้มีศูนย์กลางข้อมูลทางการอาชีพและตำแหน่งงานสำหรับ ผู้สูงอายุเป็นการเฉพาะ ณ สำนักงานจัดหางานทุกแห่ง

(๔) จัดหาอาชีพที่เหมาะสมตามควรแก่อัตภาพให้แก่ผู้สูงอายุ

ข้อ ๓ สนับสนุนให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และภาคเอกชนมี ส่วนร่วมเป็นผู้ดำเนินการฝึกอาชีพและประกอบอาชีพที่เหมาะสมให้แก่ผู้สูงอายุ โดย ให้ได้รับสิทธิประโยชน์ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๗

อุไรวรรณ เทียนทอง
(นางอุไรวรรณ เทียนทอง)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป
เล่ม ๑๒๑ ตอนที่ ๑๐๖ ง ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๔๗)

ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม
และการสนับสนุนการพัฒนาตนเองและการมีส่วนร่วม
ในกิจกรรมทางสังคม การรวมกลุ่มในลักษณะเครือข่ายหรือชุมชน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๔) มาตรา ๑๑ วรรคสาม และมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบข้อ ๑๑ (๑) ของประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดหน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนการพัฒนาตนเองและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม การรวมกลุ่มในลักษณะเครือข่ายหรือชุมชน”

ข้อ ๒ ให้สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง กำหนดแนวทางการดำเนินงานด้านการพัฒนาตนเอง และการพัฒนาสังคมผู้สูงอายุในชุมชนให้สามารถดำเนินการได้ด้วยตนเอง เช่น การบริหารจัดการ การประสานงาน การจัดกิจกรรม และการดำเนินงานด้านการเงิน ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุและความพร้อมของชุมชน รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อ ๓ ให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ส่งเสริม สนับสนุนด้านความรู้ ความเข้าใจ การให้คำปรึกษา ตลอดจนทรัพยากรด้านบุคลากร และวัสดุอุปกรณ์ เพื่อให้การดำเนินงานด้านการพัฒนาตนเอง และการพัฒนาสังคมผู้สูงอายุในชุมชนเข้มแข็ง และสามารถดำเนินการได้ด้วยตนเอง

ให้สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ ประสานกับกรุงเทพมหานคร เพื่อดำเนินการตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๔ ให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด และหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ประสานงาน ส่งเสริม และสนับสนุนการเชื่อมโยงเครือข่ายงานด้านการพัฒนาตนเอง และการพัฒนาสังคมผู้สูงอายุในชุมชนระดับตำบล อำเภอ และจังหวัด

ให้สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ และหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ประสานกับกรุงเทพมหานคร เพื่อดำเนินการตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๕ ให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดประสานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการสรรหาและจัดทำทะเบียนผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดการถ่ายทอดภูมิปัญญา แก่สังคมต่อไป

ให้สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ ประสานกับกรุงเทพมหานครเพื่อดำเนินการตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๖ ให้สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ จัดทำทะเบียนองค์กรผู้สูงอายุและองค์กรที่ทำงานด้านผู้สูงอายุ เพื่อประโยชน์ในการประสานงานและสร้างเครือข่ายในทุกกระดับ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

สรอรรถ กลิ่นประทุม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม
และการสนับสนุนการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยโดยตรง
แก่ผู้สูงอายุในการบริการสาธารณะอื่น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๕) มาตรา ๑๑ วรรคสาม และมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบ ข้อ ๑๑ (๒) ของประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดหน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๔๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยโดยตรงแก่ผู้สูงอายุในการบริการสาธารณะอื่น”

ข้อ ๒ การบริการสาธารณะอื่น หมายความว่า การดำเนินการใด ๆ ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อให้ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนโดยได้รับความสะดวกและความปลอดภัยในการดำเนินการนั้น ๆ

ข้อ ๓ ให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดดำเนินการดังนี้

(๑) จัดสถานที่ โต๊ะ เก้าอี้ ให้บริการสำหรับผู้สูงอายุไว้เป็นสัดส่วนในสำนักงาน

(๒) ให้บริการแก่ผู้สูงอายุเป็นลำดับต้นหรือเป็นกรณีพิเศษ โดยเน้นบริการแบบเบ็ดเสร็จ

(๓) จัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้สูงอายุ เช่น รถเข็นนั่ง ไม้เท้า รว อุปกรณ์ในห้องน้ำ

(๔) จัดทำแผนผังช่องทางการให้บริการที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ

(๕) เป็นศูนย์กลางในการประสานขอความร่วมมือ รวมทั้งรณรงค์และประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนในจังหวัดให้ตระหนักถึงความสำคัญเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยในการให้บริการแก่ผู้สูงอายุ

(๖) จัดทำโครงการหรือกิจกรรมเชิงรุกเพื่ออำนวยความสะดวกและความปลอดภัยในการให้บริการแก่ผู้สูงอายุที่อยู่ในพื้นที่ เช่น การออกหน่วยเคลื่อนที่

ข้อ ๔ ให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ และหน่วยงานในสังกัดกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ดำเนินการดังนี้

(๑) จัดสถานที่ โต๊ะ เก้าอี้ ให้บริการสำหรับผู้สูงอายุไว้เป็นสัดส่วนในสำนักงาน

(๒) ให้บริการแก่ผู้สูงอายุเป็นลำดับต้นหรือเป็นกรณีพิเศษ โดยเน้นบริการแบบเบ็ดเสร็จ

(๓) จัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้สูงอายุ เช่น รถเข็นนั่ง ไม้เท้า ราว อุปกรณ์ในห้องน้ำ

(๔) จัดทำแผนผังช่องทางการให้บริการที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ

(๕) เป็นศูนย์กลางในการประสานขอความร่วมมือ รวมทั้งรณรงค์และประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนในจังหวัดให้ตระหนักถึงความสำคัญเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยในการให้บริการแก่ผู้สูงอายุ

(๖) จัดทำโครงการหรือกิจกรรมเชิงรุกเพื่ออำนวยความสะดวกและความปลอดภัยในการให้บริการแก่ผู้สูงอายุที่อยู่ในพื้นที่ เช่น การออกหน่วยเคลื่อนที่

(๗) จัดทำมาตรฐานในการจัดบริการสำหรับผู้สูงอายุในสถานสงเคราะห์

(๘) จัดสถานที่ของหน่วยงานให้ผู้สูงอายุจัดกิจกรรม หรือประชุม หรือเป็นศูนย์กลางในการดำเนินงานของผู้สูงอายุ

ข้อ ๕ ให้สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว สนับสนุนศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน (ศพค.) ซึ่งเป็นองค์กรประชาชนภายใต้การสนับสนุนและกำกับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นศูนย์เฝ้าระวังปัญหาของผู้สูงอายุและครอบครัว

ข้อ ๖ ให้การเคหะแห่งชาติจัดสถานที่และให้มีอุปกรณ์สำหรับบริการผู้สูงอายุที่อยู่อาศัยในพื้นที่ของชุมชนการเคหะแห่งชาติ

ข้อ ๗ ให้สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ เป็นศูนย์กลางในการประสานขอความร่วมมือ รวมทั้งรณรงค์และประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนตระหนักถึงความสำคัญเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยในการให้บริการแก่ผู้สูงอายุ

ข้อ ๘ ให้อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ อำนาจความสะดวกแก่ผู้สูงอายุในหมู่บ้าน โดยเฉพาะผู้สูงอายุที่ยากจนและประสบปัญหาในการเดินทางมาขอรับบริการโดยทำหน้าที่รับเรื่อง สอบข้อเท็จจริงเบื้องต้น และประสานงานกับสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด และหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งประสานการจัดหาพาหนะเดินทางนำผู้สูงอายุไปรับบริการหรือร่วมกิจกรรมต่าง ๆ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗

สรอรรถ กลิ่นประทุม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

กฎกระทรวง

กำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคาร สำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา

พ.ศ. ๒๕๔๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และมาตรา ๘ (๑) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) และ (๙) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๓ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๘ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมอาคารออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๒ ในกฎกระทรวงนี้

“สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา” หมายความว่า ส่วนของอาคารที่สร้างขึ้นและอุปกรณ์อันเป็นส่วนประกอบของอาคารที่ติดหรือตั้งอยู่ภายในและภายนอกอาคารเพื่ออำนวยความสะดวกในการใช้อาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา

“ลิฟต์” หมายความว่า อุปกรณ์ที่ใช้สำหรับนำคนขึ้นลงระหว่างพื้นของอาคารที่ต่างระดับกัน แต่ไม่ใช่บันไดเลื่อนหรือทางเลื่อน

“พื้นผิวต่างสัมผัส” หมายความว่า พื้นผิวที่มีผิวสัมผัสและสีซึ่งมีความแตกต่างไปจากพื้นผิวและสีในบริเวณข้างเคียงซึ่งคนพิการทางการมองเห็นสามารถสัมผัสได้

“ความกว้างสุทธิ” หมายความว่า ความกว้างที่วัดจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง โดยปราศจากสิ่งใด ๆ กีดขวาง

ข้อ ๓ อาคารประเภทและลักษณะดังต่อไปนี้ ต้องจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราตามที่กำหนดในกฎกระทรวงนี้ ในบริเวณที่เปิดให้บริการแก่บุคคลทั่วไป

(๑) โรงพยาบาล สถานพยาบาล ศูนย์บริการสาธารณสุข สถานีอนามัย อาคารที่ทำการของราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การของรัฐที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย สถานศึกษา หอสมุดและพิพิธภัณฑ์สถานของรัฐ สถานีขนส่งมวลชน เช่น ท่าอากาศยาน สถานีรถไฟ สถานีรถ ท่าเทียบเรือที่มีพื้นที่ส่วนใดของอาคารที่เปิดให้บริการแก่บุคคลทั่วไปเกิน ๓๐๐ ตารางเมตร

(๒) สำนักงาน โรงแรม หอประชุม สนามกีฬา ศูนย์การค้า ห้างสรรพสินค้าประเภทต่าง ๆ ที่มีพื้นที่ส่วนใดของอาคารที่เปิดให้บริการแก่บุคคลทั่วไปเกิน ๒,๐๐๐ ตารางเมตร

หมวด ๑

ป้ายแสดงสิ่งอำนวยความสะดวก

ข้อ ๔ อาคารตามข้อ ๓ ต้องจัดให้มีป้ายแสดงสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา ตามสมควร โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(๑) สัญลักษณ์รูปผู้พิการ

(๒) เครื่องหมายแสดงทางไปสู่สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา

(๓) สัญลักษณ์ หรือตัวอักษรแสดงประเภทของสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา

ข้อ ๕ สัญลักษณ์รูปผู้พิการ เครื่องหมายแสดงทางไปสู่สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา และสัญลักษณ์หรือตัวอักษรแสดงประเภทของสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา ตามข้อ ๔ ให้เป็นสีขาวโดยพื้นป้ายเป็นสีน้ำเงิน หรือเป็นสีน้ำเงินโดยพื้นป้ายเป็นสีขาว

ข้อ ๖ ป้ายแสดงสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา ต้องมีความชัดเจน มองเห็นได้ง่าย ติดอยู่ในตำแหน่งที่ไม่ทำให้สับสน และต้องจัดให้มีแสงส่องสว่างเป็นพิเศษทั้งกลางวันและกลางคืน

หมวด ๒ ทางลาดและลิฟต์

ข้อ ๗ อาคารตามข้อ ๓ หากระดับพื้นภายในอาคาร หรือระดับพื้นภายในอาคารกับภายนอกอาคาร หรือระดับพื้นทางเดินภายนอกอาคารมีความต่างระดับกันเกิน ๒๐ มิลลิเมตร ให้มีทางลาดหรือลิฟต์ระหว่างพื้นที่ต่างระดับกัน แต่ถ้ามีความต่างระดับกันไม่เกิน ๒๐ มิลลิเมตร ต้องปาดมุมพื้นส่วนที่ต่างระดับกันไม่เกิน ๔๕ องศา

ข้อ ๘ ทางลาดให้มีลักษณะ ดังต่อไปนี้

- (๑) พื้นผิวทางลาดต้องเป็นวัสดุที่ไม่ลื่น
- (๒) พื้นผิวของจุดต่อเนื่องระหว่างพื้นกับทางลาดต้องเรียบไม่สะดุด
- (๓) ความกว้างสุทธิไม่น้อยกว่า ๙๐๐ มิลลิเมตร ในกรณีที่มีทางลาดมีความยาวของทุกช่วงรวมกันตั้งแต่ ๖,๐๐๐ มิลลิเมตร ขึ้นไป ต้องมีความกว้างสุทธิไม่น้อยกว่า ๑,๕๐๐ มิลลิเมตร
- (๔) มีพื้นที่หน้าทางลาดเป็นที่ว่างยาวไม่น้อยกว่า ๑,๕๐๐ มิลลิเมตร
- (๕) ทางลาดต้องมีความลาดชันไม่เกิน ๑:๑๒ และมีความยาวช่วงละไม่เกิน ๖,๐๐๐ มิลลิเมตร ในกรณีที่มีทางลาดยาวเกิน ๖,๐๐๐ มิลลิเมตร ต้องจัดให้มีชานพักยาวไม่น้อยกว่า ๑,๕๐๐ มิลลิเมตร คั่นระหว่างแต่ละช่วงของทางลาด
- (๖) ทางลาดด้านที่ไม่มีผนังกันให้ยกขอบสูงจากพื้นผิวของทางลาดไม่น้อยกว่า ๕๐ มิลลิเมตร และมีราวกันตก
- (๗) ทางลาดที่มีความยาวตั้งแต่ ๒,๕๐๐ มิลลิเมตร ขึ้นไป ต้องมีราวจับทั้งสองด้านโดยมีลักษณะ ดังต่อไปนี้
  - (ก) ทำด้วยวัสดุเรียบ มีความมั่นคงแข็งแรง ไม่เป็นอันตรายในการจับและไม่ลื่น

(ข) มีลักษณะกลม โดยมีเส้นผ่านศูนย์กลางไม่น้อยกว่า ๓๐ มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน ๔๐ มิลลิเมตร

(ค) สูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๘๐๐ มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน ๙๐๐ มิลลิเมตร

(ง) ราวจับด้านที่อยู่ติดผนังให้มีระยะห่างจากผนังไม่น้อยกว่า ๕๐ มิลลิเมตร มีความสูงจากจุดยึดไม่น้อยกว่า ๑๒๐ มิลลิเมตร และผนังบริเวณราวจับต้องเป็นผนังเรียบ

(จ) ราวจับต้องยาวต่อเนื่อง และส่วนที่ยึดติดกับผนังจะต้องไม่กีดขวางหรือเป็นอุปสรรคต่อการใช้ของคนพิการทางการมองเห็น

(ฉ) ปลายของราวจับให้ยื่นเลยจากจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดของทางลาดไม่น้อยกว่า ๓๐๐ มิลลิเมตร

(ซ) มีป้ายแสดงทิศทาง ตำแหน่ง หรือหมายเลขชั้นของอาคารที่คนพิการทางการมองเห็นและคนชราสามารถทราบความหมายได้ ตั้งอยู่บริเวณทางขึ้นและทางลงของทางลาดที่เชื่อมระหว่างชั้นของอาคาร

(ฅ) ให้มีสัญลักษณ์รูปผู้พิการติดไว้ในบริเวณทางลาดที่จัดไว้ให้ผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชรา

ข้อ ๙ อาคารตามข้อ ๓ ที่มีจำนวนชั้นตั้งแต่สองชั้นขึ้นไปต้องจัดให้มีลิฟต์หรือทางลาดสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราใช้ได้ระหว่างชั้นของอาคาร

ลิฟต์ที่ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราใช้ได้ต้องสามารถขึ้นลงได้ทุกชั้น มีระบบควบคุมลิฟต์ที่ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราสามารถควบคุมได้เอง ใช้งานได้อย่างปลอดภัย และจัดไว้ในบริเวณที่ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราสามารถใช้ได้สะดวก

ให้มีสัญลักษณ์รูปผู้พิการติดไว้ที่ช่องประตูด้านนอกของลิฟต์ที่จัดไว้ให้ผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชราใช้ได้

ข้อ ๑๐ ลิฟต์ที่ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราใช้ได้ที่มีลักษณะเป็นห้องลิฟต์ต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) ขนาดของห้องลิฟต์ต้องมีความกว้างไม่น้อยกว่า ๑,๑๐๐ มิลลิเมตร และยาวไม่น้อยกว่า ๑,๔๐๐ มิลลิเมตร

(๒) ช่องประตูลิฟต์ต้องมีความกว้างสุทธิไม่น้อยกว่า ๙๐๐ มิลลิเมตร และต้องมีระบบแสงเพื่อป้องกันไม่ให้ประตูลิฟต์หนีผู้โดยสาร

(๓) มีพื้นผิวต่างสัมผัสบนพื้นบริเวณหน้าประตูลิฟต์กว้าง ๓๐๐ มิลลิเมตร และยาว ๙๐๐ มิลลิเมตร ซึ่งอยู่ห่างจากประตูลิฟต์ไม่น้อยกว่า ๓๐๐ มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน ๖๐๐ มิลลิเมตร

(๔) ปุ่มกดเรียกลิฟต์ ปุ่มบังคับลิฟต์ และปุ่มสัญญาณแจ้งเหตุฉุกเฉิน ต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(ก) ปุ่มล่างสุดอยู่สูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๙๐๐ มิลลิเมตร ปุ่มบนสุดอยู่สูงจากพื้นไม่เกินกว่า ๑,๒๐๐ มิลลิเมตร และห่างจากมุมภายในห้องลิฟต์ไม่น้อยกว่า ๔๐๐ มิลลิเมตร ในกรณีที่ห้องลิฟต์มีขนาดกว้างและยาวน้อยกว่า ๑,๕๐๐ มิลลิเมตร

(ข) มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางไม่น้อยกว่า ๒๐ มิลลิเมตร มีอักษรเบรลล์กำกับไว้ทุกปุ่ม เมื่อกดปุ่มจะต้องมีเสียงดังและมีแสง

(ค) ไม่มีสิ่งกีดขวางบริเวณที่กดปุ่มลิฟต์

(๕) มีราวจับโดยรอบภายในลิฟต์ โดยราวมีลักษณะตามที่กำหนดในข้อ ๘ (๗) (ก) (ข) (ค) และ (ง)

(๖) มีตัวเลขและเสียงบอกตำแหน่งชั้นต่าง ๆ เมื่อลิฟต์หยุด และขึ้นหรือลง

(๗) มีป้ายแสดงหมายเลขชั้นและแสดงทิศทางบริเวณโถงหน้าประตูลิฟต์ และติดอยู่ในตำแหน่งที่เห็นได้ชัดเจน

(๘) ในกรณีที่ลิฟต์ขัดข้องให้มีทั้งเสียงและแสงไฟเตือนภัยเป็นไฟกะพริบสีแดง เพื่อให้คนพิการทางการมองเห็นและคนพิการทางการได้ยินทราบ และให้มีไฟกะพริบสีเขียวเป็นสัญญาณให้คนพิการทางการได้ยินได้ทราบว่าผู้ที่อยู่ข้างนอกรับทราบแล้วว่าลิฟต์ขัดข้องและกำลังให้ความช่วยเหลืออยู่

(๙) มีโทรศัพท์แจ้งเหตุฉุกเฉินภายในลิฟต์ซึ่งสามารถติดต่อกับภายนอกได้ โดยต้องอยู่สูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๙๐๐ มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน ๑,๒๐๐ มิลลิเมตร

(๑๐) มีระบบการทำงานที่ทำให้ลิฟต์เลื่อนมาอยู่ตรงที่จอดชั้นระดับพื้นดินและประตูลิฟต์ต้องเปิดโดยอัตโนมัติเมื่อไฟฟ้าดับ

หมวด ๓

บันได

ข้อ ๑๑ อาคารตามข้อ ๓ ต้องจัดให้มีบันไดที่ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราใช้ได้อย่างน้อยชั้นละ ๑ แห่ง โดยต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

- (๑) มีความกว้างสุทธิไม่น้อยกว่า ๑,๕๐๐ มิลลิเมตร
- (๒) มีชานพักทุกระยะในแนวตั้งไม่เกิน ๒,๐๐๐ มิลลิเมตร
- (๓) มีราวบันไดทั้งสองข้าง โดยให้ราวมีลักษณะตามที่กำหนดในข้อ

๘ (๗)

(๔) ลูกตั้งสูงไม่เกิน ๑๕๐ มิลลิเมตร ลูกนอนเมื่อหักส่วนที่ขึ้นบันไดเหลื่อมกันออกแล้วเหลือความกว้างไม่น้อยกว่า ๒๘๐ มิลลิเมตร และมีขนาดสม่ำเสมอตลอดช่วงบันได ในกรณีที่ขึ้นบันไดเหลื่อมกันหรือมีจุกบันไดให้มีระยะเหลื่อมกันได้ไม่เกิน ๒๐ มิลลิเมตร

- (๕) พื้นผิวของบันไดต้องใช้วัสดุที่ไม่ลื่น
- (๖) ลูกตั้งบันไดห้ามเปิดเป็นช่องโถ่ง
- (๗) มีป้ายแสดงทิศทาง ตำแหน่ง หรือหมายเลขชั้นของอาคารที่คนพิการทางการมองเห็นและคนชราสามารถทราบความหมายได้ ตั้งอยู่บริเวณทางขึ้นและทางลงของบันไดที่เชื่อมระหว่างชั้นของอาคาร

หมวด ๔

ที่จอดรถ

ข้อ ๑๒ อาคารตามข้อ ๓ ต้องจัดให้มีที่จอดรถสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราอย่างน้อยตามอัตราส่วน ดังนี้

(๑) ถ้าจำนวนที่จอดรถตั้งแต่ ๑๐ คัน แต่ไม่เกิน ๕๐ คัน ให้มีที่จอดรถสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราอย่างน้อย ๑ คัน

(๒) ถ้าจำนวนที่จอดรถตั้งแต่ ๕๑ คัน แต่ไม่เกิน ๑๐๐ คัน ให้มีที่จอดรถสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราอย่างน้อย ๒ คัน

(๓) ถ้าจำนวนที่จอดรถตั้งแต่ ๑๐๑ คัน ขึ้นไป ให้มีที่จอดรถสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชราอย่างน้อย ๒ คัน และเพิ่มขึ้นอีก ๑ คัน สำหรับทุก ๆ จำนวนรถ ๑๐๐ คันที่เพิ่มขึ้น เศษของ ๑๐๐ คัน ถ้าเกินกว่า ๕๐ คัน ให้คิดเป็น ๑๐๐ คัน

ข้อ ๑๓ ที่จอดรถสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราให้จัดไว้ใกล้ทางเข้าออกอาคารให้มากที่สุด มีลักษณะไม่ขนานกับทางเดินรถ มีพื้นผิวเรียบ มีระดับเสมอกัน และมีสัญลักษณ์รูปผู้พิการนั่งเก้าอี้ล้ออยู่บนพื้นของที่จอดรถด้านที่ติดกับทางเดินรถ มีขนาดกว้างไม่น้อยกว่า ๙๐๐ มิลลิเมตร และยาวไม่น้อยกว่า ๙๐๐ มิลลิเมตร และมีป้ายขนาดกว้างไม่น้อยกว่า ๓๐๐ มิลลิเมตร และยาวไม่น้อยกว่า ๓๐๐ มิลลิเมตร ติดอยู่สูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๒,๐๐๐ มิลลิเมตร ในตำแหน่งที่เห็นได้ชัดเจน

ข้อ ๑๔ ที่จอดรถสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราต้องเป็นพื้นที่สี่เหลี่ยมผืนผ้ากว้างไม่น้อยกว่า ๒,๔๐๐ มิลลิเมตร และยาวไม่น้อยกว่า ๖,๐๐๐ มิลลิเมตร และจัดให้มีที่ว่างข้างที่จอดรถกว้างไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ มิลลิเมตร ตลอดความยาวของที่จอดรถ โดยที่ว่างดังกล่าวต้องมีลักษณะพื้นผิวเรียบและมีระดับเสมอกับที่จอดรถ

หมวด ๕

ทางเข้าอาคาร ทางเดินระหว่างอาคาร และทางเชื่อมระหว่างอาคาร

ข้อ ๑๕ อาคารตามข้อ ๓ ต้องจัดให้มีทางเข้าอาคารเพื่อให้ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราเข้าใช้ได้โดยมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นพื้นผิวเรียบเสมอกัน ไม่ลื่น ไม่มีสิ่งกีดขวาง หรือส่วนของอาคารยื่นล้ำออกมาเป็นอุปสรรคหรืออาจทำให้เกิดอันตรายต่อผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา

(๒) อยู่ในระดับเดียวกับพื้นถนนภายนอกอาคารหรือพื้นลานจอดรถ ในกรณีที่อยู่ต่างระดับต้องมีทางลาดที่สามารถขึ้นลงได้สะดวก และทางลาดนี้ให้อยู่ ใกล้ที่จอดรถ

ข้อ ๑๖ ในกรณีที่มีอาคารตามข้อ ๓ หลายอาคารอยู่ภายในบริเวณเดียวกันที่มีการใช้อาคารร่วมกัน จะมีรั้วล้อมหรือไม้กั้นตาม ต้องจัดให้มีทางเดินระหว่างอาคาร นั้น และจากอาคารแต่ละอาคารนั้นไปสู่ทางสาธารณะ ลานจอดรถหรืออาคารที่ จอดรถทางเดินตามวรรคหนึ่งต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) พื้นทางเดินต้องเรียบ ไม่ลื่น และมีความกว้างสุทธิไม่น้อยกว่า ๑,๕๐๐ มิลลิเมตร

(๒) หากมีท่อระบายน้ำหรือรางระบายน้ำบนพื้นต้องมีฝาปิดสนิท ถ้าฝาเป็นแบบตะแกรงหรือแบบรู ต้องมีขนาดของช่องตะแกรงหรือเส้นผ่านศูนย์กลาง ของรูกว้างไม่เกิน ๑๓ มิลลิเมตร แนวร่องหรือแนวของรางจะต้องขวางกับแนวทางเดิน

(๓) ในบริเวณที่เป็นทางแยกหรือทางเลี้ยวให้มีพื้นผิวต่างสัมผัส

(๔) ในกรณีที่มีสิ่งกีดขวางที่จำเป็นบนทางเดิน ต้องจัดให้อยู่ในแนว เดียวกัน โดยไม่กีดขวางทางเดิน และจัดให้มีพื้นผิวต่างสัมผัสหรือมีการกั้นเพื่อให้ ทราบก่อนถึงสิ่งกีดขวาง และอยู่ห่างสิ่งกีดขวางไม่น้อยกว่า ๓๐๐ มิลลิเมตร

(๕) ป้ายหรือสิ่งอื่นใดที่แขวนอยู่เหนือทางเดิน ต้องมีความสูงจาก พื้นทางเดินไม่น้อยกว่า ๒,๐๐๐ มิลลิเมตร

(๖) ในกรณีที่พื้นทางเดินกับพื้นถนนมีระดับต่างกัน ให้มีพื้นลาดที่มีความลาดชันไม่เกิน ๑:๑๐

ข้อ ๑๗ อาคารตามข้อ ๓ ที่มีทางเชื่อมระหว่างอาคาร ต้องมีผนังหรือราวกัน ตกทั้งสองด้าน โดยมีราวจับซึ่งมีลักษณะตามข้อ ๘ (๗) (ก) (ข) (ค) (ง) และ (จ) ที่ผนังหรือราวกันตกนั้น และมีทางเดินซึ่งมีลักษณะตามข้อ ๑๖ (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕)

หมวด ๖ ประตู

ข้อ ๑๘ ประตูของอาคารตามข้อ ๓ ต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) เปิดปิดได้ง่าย

(๒) หากมีธรณีประตู ความสูงของธรณีประตูต้องไม่เกินกว่า ๒๐ มิลลิเมตร และให้ขอบทั้งสองด้านมีความลาดเอียงไม่เกิน ๔๕ องศา เพื่อให้เก้าอี้ล้อหรือผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราที่ใช้อุปกรณ์ช่วยเดินสามารถข้ามได้สะดวก

(๓) ช่องประตูต้องมีความกว้างสุทธิไม่น้อยกว่า ๙๐๐ มิลลิเมตร

(๔) ในกรณีที่ประตูเป็นแบบบานเปิดผลักเข้าออก เมื่อเปิดออกสู่ทางเดินหรือระเบียงต้องมีพื้นที่ว่างขนาดกว้างไม่น้อยกว่า ๑,๕๐๐ มิลลิเมตร และยาวไม่น้อยกว่า ๑,๕๐๐ มิลลิเมตร

(๕) ในกรณีที่ประตูเป็นแบบบานเลื่อนหรือแบบบานเปิดให้มีมีจับที่มีขนาดเท่ากับราวจับตามข้อ ๘ (๓) (ข) ในแนวตั้งทั้งด้านในและด้านนอกของประตู ซึ่งมีปลายด้านบนสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ มิลลิเมตร และปลายด้านล่างไม่เกิน ๘๐๐ มิลลิเมตร ในกรณีที่ประตูบานเปิดออกให้มีราวจับตามแนวนอนด้านในประตู และในกรณีที่ประตูบานเปิดเข้าให้มีราวจับตามแนวนอนด้านนอกประตู ราวจับดังกล่าวให้สูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๘๐๐ มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน ๙๐๐ มิลลิเมตร ยาวไปตามความกว้างของประตู

(๖) ในกรณีที่ประตูเป็นกระจกหรือลูกฟักเป็นกระจก ให้ติดเครื่องหมายหรือแถบสีที่สังเกตเห็นได้ชัด

(๗) อุปกรณ์เปิดปิดประตูต้องเป็นชนิดก้านบิดหรือแกนผลัก อยู่สูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน ๑,๒๐๐ มิลลิเมตร

ประตูตามวรรคหนึ่งต้องไม่ติดตั้งอุปกรณ์ชนิดที่บังคับให้บานประตูปิดได้เองที่อาจทำให้ประตูหนีบหรือกระแทกผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา

ข้อ ๑๙ ข้อกำหนดตามข้อ ๑๘ ไม่ใช่บังคับกับประตูหนีไฟและประตูเปิดปิดโดยใช้ระบบอัตโนมัติ

หมวด ๗

ห้องส้วม

ข้อ ๒๐ อาคารตามข้อ ๓ ที่จัดให้มีห้องส้วมสำหรับบุคคลทั่วไป ต้องจัดให้มีห้องส้วมสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราเข้าใช้ได้อย่างน้อย ๑ ห้องในห้องส้วมนั้นหรือจะจัดแยกออกมาอยู่ในบริเวณเดียวกันกับห้องส้วมสำหรับบุคคลทั่วไปก็ได้

สถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง ต้องจัดให้มีห้องส้วมสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราเข้าใช้ได้อย่างน้อย ๑ ห้อง

ข้อ ๒๑ ห้องส้วมสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา ต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) มีพื้นที่ว่างภายในห้องส้วมเพื่อให้เก้าอี้ล้อสามารถหมุนตัวกลับได้ซึ่งมีเส้นผ่านศูนย์กลางไม่น้อยกว่า ๑,๕๐๐ มิลลิเมตร

(๒) ประตูของห้องที่ตั้งโถส้วมเป็นแบบบานเปิดออกสู่ภายนอก โดยต้องเปิดค้างได้ไม่น้อยกว่า ๙๐ องศา หรือเป็นแบบบานเลื่อน และมีสัญลักษณ์รูปผู้พิการติดไว้ที่ประตูด้านหน้าห้องส้วม ลักษณะของประตูนอกจากที่กล่าวมาข้างต้น ให้เป็นไปตามที่กำหนดในหมวด ๖

(๓) พื้นห้องส้วมต้องมีระดับเสมอกับพื้นภายนอก ถ้าเป็นพื้นต่างระดับต้องมีลักษณะเป็นทางลาดตามหมวด ๒ และวัสดุปูพื้นห้องส้วมต้องไม่ลื่น

(๔) พื้นห้องส้วมต้องมีความลาดเอียงเพียงพอไปยังช่องระบายน้ำทิ้ง เพื่อที่จะไม่ให้มีน้ำขังบนพื้น

(๕) มีโถส้วมชนิดนั่งราบ สูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๔๕๐ มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน ๕๐๐ มิลลิเมตร มีพนักพิงหลังที่ให้ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราที่ไม่สามารถนั่งทรงตัวได้เองใช้พิงได้ และที่ปล่อยน้ำเป็นชนิดคั้นโยก ปุ่มกดขนาดใหญ่หรือชนิดอื่นที่ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราสามารถใช้ได้อย่างสะดวก มีด้านข้างด้านหนึ่งของโถส้วมอยู่ชิดผนังโดยมีระยะห่างวัดจากกึ่งกลางโถส้วมถึงผนังไม่น้อยกว่า ๔๕๐ มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน ๕๐๐ มิลลิเมตร ต้องมีราวจับที่ผนัง ส่วนด้าน

ที่ไม่ชัดเจนให้มืงที่ว่างมากพอที่ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราที่นั่งเก้าอี้ล้อสามารถเข้าไปใช้โถส้วมได้โดยสะดวก ในกรณีที่ด้านข้างของโถส้วมทั้งสองด้านอยู่ห่างจากผนังเกิน ๕๐๐ มิลลิเมตร ต้องมีราวจับที่มีลักษณะตาม (๗)

(๖) มีราวจับบริเวณด้านที่ชัดเจนเพื่อช่วยในการพยุงตัว เป็นราวจับในแนวนอนและแนวตั้ง โดยมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(ก) ราวจับในแนวนอนมีความสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๖๕๐ มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน ๗๐๐ มิลลิเมตร และให้ยื่นล้ำออกมาจากด้านหน้าโถส้วมอีกไม่น้อยกว่า ๒๕๐ มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน ๓๐๐ มิลลิเมตร

(ข) ราวจับในแนวตั้งต่อจากปลายของราวจับในแนวนอน ด้านหน้าโถส้วมมีความยาววัดจากปลายของราวจับในแนวนอนขึ้นไปอย่างน้อย ๖๐๐ มิลลิเมตร

ราวจับตาม (๖) (ก) และ (ข) อาจเป็นราวต่อเนื่องกันก็ได้

(๗) ด้านข้างโถส้วมด้านที่ไม่ชัดเจนให้มีราวจับติดผนังแบบพับเก็บได้ในแนวราบ เมื่อกางออกให้มีระบบล็อกที่ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราสามารถปลดล็อกได้ง่าย มีระยะห่างจากขอบของโถส้วมไม่น้อยกว่า ๑๕๐ มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน ๒๐๐ มิลลิเมตร และมีความยาวไม่น้อยกว่า ๕๕๐ มิลลิเมตร

(๘) นอกเหนือจากราวจับตาม (๖) และ (๗) ต้องมีราวจับเพื่อนำไปสู่สุขภัณฑ์อื่น ๆ ภายในห้องส้วม มีความสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๘๐๐ มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน ๙๐๐ มิลลิเมตร

(๙) ติดตั้งระบบสัญญาณแสงและสัญญาณเสียงให้ผู้ที่อยู่ภายนอกแจ้งภัยแก่ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา และระบบสัญญาณแสงและสัญญาณเสียงให้ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราสามารถแจ้งเหตุหรือเรียกหาผู้ช่วยในกรณีที่เกิดเหตุฉุกเฉินไว้ในห้องส้วม โดยมีปุ่มกดหรือปุ่มสัมผัสให้สัญญาณทำงานซึ่งติดตั้งอยู่ในตำแหน่งที่ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราสามารถใช้งานได้สะดวก

(๑๐) มีอ่างล้างมือโดยมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(ก) ใต้อ่างล้างมือด้านที่ติดผนังไปจนถึงขอบอ่างเป็นที่ว่างเพื่อให้เก้าอี้ล้อสามารถสอดเข้าไปได้ โดยขอบอ่างอยู่ห่างจากผนังไม่น้อยกว่า ๕๕๐ มิลลิเมตร และต้องอยู่ในตำแหน่งที่ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราเข้าประชิดได้ โดยไม่มีสิ่งกีดขวาง

(ข) มีความสูงจากพื้นถึงขอบบนของอ่างไม่น้อยกว่า ๗๕๐ มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน ๘๐๐ มิลลิเมตร และมีราวจับในแนวนอนแบบพับเก็บได้ในแนวดิ่ง ทั้งสองข้างของอ่าง

(ค) ก๊อกน้ำเป็นชนิดก้านโยกหรือก้านกดหรือก้านหมุนหรือระบบอัตโนมัติ

ข้อ ๒๒ ในกรณีที่ห้องส้วมสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราอยู่ภายในห้องส้วมที่จัดไว้สำหรับบุคคลทั่วไป และมีทางเข้าก่อนถึงตัวห้องส้วม ต้องจัดให้ห้องส้วมสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราอยู่ในตำแหน่งที่ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก

ห้องส้วมสำหรับบุคคลทั่วไปตามวรรคหนึ่ง หากได้จัดสำหรับผู้ชายและผู้หญิงต่างหากจากกันให้มีอักษรเบรลล์แสดงให้รู้ว่าเป็นห้องส้วมชายหรือหญิงติดไว้ที่ผนังข้างทางเข้าในตำแหน่งที่สามารถสัมผัสได้ด้วย

ข้อ ๒๓ ในกรณีที่เป็นห้องส้วมสำหรับผู้ชายที่มีใช้ห้องส้วมสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราตามข้อ ๒๐ และข้อ ๒๑ ให้มีที่ถ่ายปัสสาวะที่มีระดับเสมอพื้นอย่างน้อย ๑ ที่ โดยมีราวจับในแนวนอนอยู่ด้านบนของที่ถ่ายปัสสาวะยาวไม่น้อยกว่า ๕๐๐ มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน ๖๐๐ มิลลิเมตร มีความสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๑,๒๐๐ มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน ๑,๓๐๐ มิลลิเมตร และมีราวจับด้านข้างของที่ถ่ายปัสสาวะทั้งสองข้าง มีความสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๘๐๐ มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน ๑,๐๐๐ มิลลิเมตร ซึ่งยื่นออกมาจากผนังไม่น้อยกว่า ๕๕๐ มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน ๖๐๐ มิลลิเมตร

ข้อ ๒๔ ราวจับห้องส้วมให้มีลักษณะตามที่กำหนดในข้อ ๘ (๗) (ก) และ (ข)

หมวด ๘

พื้นผิวต่างสัมผัส

ข้อ ๒๕ อาคารตามข้อ ๓ ต้องจัดให้มีพื้นผิวต่างสัมผัสสำหรับคนพิการทางการมองเห็นที่พื้นบริเวณต่างระดับที่มีระดับต่างกันเกิน ๒๐๐ มิลลิเมตร ที่ทางขึ้นและทางลงของทางลาดหรือบันไดที่พื้นด้านหน้าและด้านหลังประตูทางเข้าอาคาร และที่พื้นด้านหน้าของประตูห้องส้วม โดยมีขนาดกว้าง ๓๐๐ มิลลิเมตร และมีความ

ยาวเท่ากับและขนานไปกับความกว้างของช่องทางเดินของพื้นต่างระดับ ทางลาด บันได หรือประตู และขอบของพื้นผิวต่างสัมผัสอยู่ห่างจากจุดเริ่มต้นของทางขึ้นหรือทางลงของพื้นต่างระดับ ทางลาด บันได หรือประตูไม่น้อยกว่า ๓๐๐ มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน ๓๕๐ มิลลิเมตร

ในกรณีของสถานีขนส่งมวลชน ให้ขอบนอกของพื้นผิวต่างสัมผัสอยู่ห่างจากขอบของชานชาลาไม่น้อยกว่า ๖๐๐ มิลลิเมตร แต่ไม่เกินกว่า ๖๕๐ มิลลิเมตร

หมวด ๙

โรงแรมรสบท หอประชุม และโรงแรม

ข้อ ๒๖ อาคารตามข้อ ๓ ที่เป็นโรงแรมรสบทหรือหอประชุมต้องจัดให้มีพื้นที่เฉพาะสำหรับเก้าอี้ล้ออย่างน้ยหนึ่งทีทุก ๆ จำนวน ๑๐๐ ที่นั่ง โดยพื้นที่เฉพาะนี้เป็นพื้นที่ราบขนาดความกว้างไม่น้อยกว่า ๙๐๐ มิลลิเมตร และความยาวไม่น้อยกว่า ๑,๔๐๐ มิลลิเมตร ต่อหนึ่งที อยู่ในตำแหน่งที่เข้าออกได้

ข้อ ๒๗ อาคารตามข้อ ๓ ที่เป็นโรงแรมที่มีห้องพักตั้งแต่ ๑๐๐ ห้อง ขึ้นไปต้องจัดให้มีห้องพักทีผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา เข้าใช้ได้ไม่น้อยกว่าหนึ่งห้องต่อจำนวนห้องพักทุก ๑๐๐ ห้อง โดยห้องพักดังกล่าวต้องมีส่วนประกอบและมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) อยู่ใกล้บันไดหรือบันไดหนีไฟหรือลิฟต์ดับเพลิง

(๒) ภายในห้องพักต้องจัดให้มีสัญญาณบอกเหตุหรือเตือนภัยทั้งสัญญาณที่เป็นเสียงและแสงและระบบสันสะเทือนติดตั้งบริเวณที่นอนในกรณีเกิดอัคคีภัยหรือเหตุอันตรายอย่างอื่น เพื่อให้ผู้ที่อยู่ภายในห้องพักทราบ และมีสวิตซ์สัญญาณแสงและสวิตซ์สัญญาณเสียงแจ้งภัยหรือเรียกให้ผู้ที่อยู่นอกทราบว่ามีคนอยู่ในห้องพัก

(๓) มีแผนผังต่างสัมผัสของอาคารในชั้นที่มีห้องพักทีผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราเข้าใช้ได้ มีอักษรเบรลล์แสดงตำแหน่งของห้องพัก บันไดหนีไฟและทิศทางไปสู่อันไฟโดยติดไว้ทีกึ่งกลางบานประตูด้านในและอยู่สูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๑,๓๐๐ มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน ๑,๗๐๐ มิลลิเมตร

(๔) มีสัญลักษณ์รูปผู้พิการติดไว้ที่ประตูด้านหน้าห้องพักสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา

ข้อ ๒๘ ห้องพักในโรงแรมที่จัดสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา ต้องมีที่อาบน้ำซึ่งเป็นแบบฝักบัวหรือแบบอ่างอาบน้ำโดยมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) ที่อาบน้ำแบบฝักบัว

(ก) มีพื้นที่ว่างขนาดความกว้างไม่น้อยกว่า ๑,๑๐๐ มิลลิเมตร และความยาวไม่น้อยกว่า ๑,๒๐๐ มิลลิเมตร

(ข) มีที่นั่งสำหรับอาบน้ำที่มีความสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๔๕๐ มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน ๕๐๐ มิลลิเมตร

(ค) มีราวจับในแนวนอนที่ด้านข้างของที่นั่ง มีความสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๖๕๐ มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน ๗๐๐ มิลลิเมตร และยาวไม่น้อยกว่า ๖๕๐ มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน ๗๐๐ มิลลิเมตร และมีราวจับในแนวตั้งต่อจากปลายของราวจับในแนวนอน และมีความยาวจากปลายของราวจับในแนวนอนขึ้นไปอย่างน้อย ๖๐๐ มิลลิเมตร

(๒) ที่อาบน้ำแบบอ่างอาบน้ำ

(ก) มีราวจับในแนวตั้งอยู่ห่างจากผนังด้านหัวอ่างอาบน้ำ ๖๐๐ มิลลิเมตร โดยปลายด้านล่างอยู่สูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๖๕๐ มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน ๗๐๐ มิลลิเมตร มีความยาวอย่างน้อย ๖๐๐ มิลลิเมตร

(ข) มีราวจับในแนวนอนที่ปลายของราวจับในแนวตั้ง และยาวไปจนจดผนังห้องอ่างน้ำด้านท้ายอ่างอาบน้ำ

ราวจับในแนวนอนและในแนวตั้งอาจเป็นราวต่อเนื่องกันก็ได้ และมีลักษณะตามที่กำหนดในข้อ ๘ (๗) (ก) และ (ข)

(๓) สิ่งของ เครื่องใช้หรืออุปกรณ์ภายในที่อาบน้ำให้อยู่สูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๓๐๐ มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน ๑,๒๐๐ มิลลิเมตร

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๙ อาคารที่มีอยู่ก่อน หรือได้รับอนุญาตหรือได้ยื่นขออนุญาตก่อสร้างหรือดัดแปลงอาคารหรือได้แจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นและได้ดำเนินการตามมาตรา ๓๙ ทวิ แล้ว ก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๓๐ การดัดแปลงอาคารสำหรับอาคารที่ได้รับยกเว้นตามข้อ ๒๙ ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวงนี้ ทั้งนี้ ภายใต้ง่อนไขดังต่อไปนี้

- (๑) ไม่เป็นการเพิ่มพื้นที่อาคารรวมกันทุกชั้นเกินร้อยละสองของพื้นที่อาคารรวมกันทุกชั้นที่ได้รับอนุญาตไว้ก่อนกฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ
- (๒) ไม่เป็นการเพิ่มความสูงของอาคาร
- (๓) ไม่เป็นการเพิ่มพื้นที่ปกคลุมดิน
- (๔) ไม่เป็นการเปลี่ยนตำแหน่งหรือขอบเขตของอาคารให้ผิดไปจากที่ได้รับอนุญาตไว้ก่อนกฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ

การดัดแปลงอาคารที่ไม่เป็นไปตามเงื่อนไขในวรรคหนึ่ง หรือการเปลี่ยนการใช้อาคารที่เข้าลักษณะอาคารตามข้อ ๓ ต้องจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราตามข้อ ๔ ข้อ ๕ ข้อ ๖ ข้อ ๑๒ ข้อ ๑๓ ข้อ ๑๔ ข้อ ๑๕ ข้อ ๑๘ ข้อ ๑๙ ข้อ ๒๐ ข้อ ๒๑ ข้อ ๒๒ ข้อ ๒๓ ข้อ ๒๔ และข้อ ๒๕

ให้ไว้ ณ วันที่ ๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๘

พลตำรวจเอก ชิดชัย วรรณสถิตย์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้อาการบางประเภทต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา เพื่อให้บุคคลดังกล่าวมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในสังคมได้ ประกอบกับ มาตรา ๕๕ และมาตรา ๘๐ วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติว่าบุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ความช่วยเหลืออื่น และการสงเคราะห์จากรัฐ จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

ประกาศกระทรวงคมนาคม

เรื่อง ให้นำหน่วยงานในสังกัดกระทรวงคมนาคม กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริมและการสนับสนุนแก่ผู้สูงอายุ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุข รวมทั้งการขนส่งสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๔

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๑) (๕) และ (๖) แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ และข้อ ๒ แห่งประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การกำหนดหน่วยงานผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่อง ให้นำหน่วยงานในสังกัดกระทรวงคมนาคม กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริมและการสนับสนุนแก่ผู้สูงอายุในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุข รวมทั้งการขนส่งสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๔”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่อง ให้นำหน่วยงานในสังกัดกระทรวงคมนาคม กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนแก่ผู้สูงอายุในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งสาธารณะ ลงวันที่ ๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๗

ข้อ ๓ ให้หน่วยบริการในระดับโรงพยาบาลของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงคมนาคม ให้บริการทางการแพทย์และการสาธารณสุขแก่ผู้สูงอายุดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีช่องทางเฉพาะสำหรับผู้สูงอายุแยกจากผู้รับบริการทั่วไปในแผนกผู้ป่วยนอก

(๒) กำหนดขั้นตอนและระยะเวลาในการให้บริการแก่ผู้สูงอายุ โดยปิดประกาศไว้ให้ชัดเจนและให้มีการประชาสัมพันธ์ในระหว่างให้บริการด้วย

ข้อ ๔ ให้คณะกรรมการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งสาธารณะในสังกัดกระทรวงคมนาคม จัดให้มีการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนแก่ผู้สูงอายุ ดังนี้

(๑) อำนวยความสะดวก และความปลอดภัยโดยตรงแก่ผู้สูงอายุใน ส่วนที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งสาธารณะในความรับผิดชอบ เช่น ในอาคาร สถานที่ ยานพาหนะ หรือการบริการสาธารณะอื่น

(๒) ลดอัตราค่าโดยสารยานพาหนะตามความเหมาะสม

ข้อ ๕ ให้คณะกรรมการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องนั้น ๆ กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวในข้อ ๑ และออกประกาศ กำหนดเพื่อให้ทราบโดยทั่วกัน

ข้อ ๖ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการรณรงค์ให้ประชาชนเน้นถึงความสำคัญและตระหนักถึงการให้ความช่วยเหลือ อำนวยความสะดวก และความปลอดภัยแก่ผู้สูงอายุในการโดยสารยานพาหนะและขนส่งมวลชน

ข้อ ๗ ให้รายงานผลการปฏิบัติให้กระทรวงคมนาคมทราบเป็นระยะตามความเหมาะสม

ข้อ ๘ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๔

โสภณ ชาร์มย์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

**ประกาศคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง
เรื่อง การกำหนด (สำรอง) ที่นั่งสำหรับพระภิกษุสงฆ์ สามเณร และผู้สูงอายุ
บนรถโดยสารประจำทาง หมวด ๑ และหมวด ๔**

โดยที่คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๔๐ มีมติอนุมัติในหลักการตามที่กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมเสนอแผนปฏิบัติการจัดสวัสดิการและสงเคราะห์ผู้สูงอายุ ซึ่งได้กำหนดแผนงาน หรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกรรมการขนส่งทางบก เรื่อง การกำหนด (สำรอง) ที่นั่งสำหรับผู้สูงอายุบนรถโดยสารประจำทาง

ฉะนั้น เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี จึงอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๑๒) แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ประกอบกับมติคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง ในการประชุมครั้งที่ ๑๙/๒๕๔๐ เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๔๐ และครั้งที่ ๒๓/๒๕๔๒ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ เห็นชอบการกำหนด (สำรอง) ที่นั่งสำหรับพระภิกษุสงฆ์ สามเณร และผู้สูงอายุบนรถโดยสารประจำทาง หมวด ๑ และหมวด ๔ คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง จึงออกประกาศ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทางด้วยรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารเส้นทาง หมวด ๑ และหมวด ๔ ต้องสำรองที่นั่งสำหรับพระภิกษุสงฆ์ สามเณร และผู้สูงอายุ ดังนี้

(๑) จัดให้มีการสำรองที่นั่งสำหรับพระภิกษุสงฆ์และสามเณร โดยกำหนดที่นั่งไม่น้อยกว่า ๒ ที่นั่ง หรือที่นั่ง ๑ แถว แล้วแต่กรณี

(๒) จัดให้มีการสำรองที่นั่งสำหรับผู้สูงอายุ โดยกำหนดที่นั่งไม่น้อยกว่า ๒ ที่นั่ง หรือที่นั่ง ๑ แถว แล้วแต่กรณี

สำหรับการสำรองที่นั่งต้องจัดวางที่นั่งให้ต่อเนื่องกันและอยู่ในตำแหน่งใกล้ทางขึ้น - ลงประตูแรกของรถ หรือกำหนดที่นั่งตามความเหมาะสมของลักษณะรถ และอยู่ในตำแหน่งที่สามารถขึ้น - ลง ได้โดยสะดวก

ข้อ ๒ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทางด้วยรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารดังกล่าวต้องจัดให้มีข้อความว่า “ที่นั่งสำรองสำหรับพระภิกษุสงฆ์และสามเณร” หรือ “ที่นั่งสำรองสำหรับผู้สูงอายุ” แล้วแต่กรณี ซึ่งขนาดของตัวอักษรให้มีความสูงไม่น้อยกว่า ๕ เซนติเมตร และหนาไม่น้อยกว่า ๐.๖ เซนติเมตร แสดงไว้บริเวณที่นั่งตามข้อ ๑ และอยู่ในตำแหน่งที่สามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจน

ข้อ ๓ กรณีการสำรองที่นั่งดังกล่าวสำหรับรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารมาตรฐาน ๒ (จ) และมาตรฐาน ๓ (จ) (ฉ) ซึ่งเป็นรถโดยสารที่มีลักษณะตัวรถเป็นตู้หรือสองแถว หรือลักษณะอย่างอื่นที่มีลักษณะพิเศษหรือเฉพาะนั้น การจัดวางที่นั่งให้เป็นไปตามความเหมาะสมของลักษณะรถ และอยู่ในตำแหน่งที่สามารถขึ้นลงรถได้โดยสะดวก

ข้อ ๔ ให้นายทะเบียนกำหนดเงื่อนไขดังกล่าวไว้ในใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทางด้วยรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารเส้นทาง หมวด ๑ และหมวด ๔ เพื่อให้ผู้ประกอบการการขนส่งถือปฏิบัติ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๓

มหิตล จันทรางกูร

(นายมหิตล จันทรางกูร)

ประธานกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง

กฎกระทรวง

กำหนดหลักเกณฑ์ว่าด้วยความปลอดภัยในชีวิต ร่างกายและทรัพย์สิน การรักษาความสงบเรียบร้อย ความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อย ภายในเขตรบบรรณไฟฟ้า

พ.ศ. ๒๕๕๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติการ
รณไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๓ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มี
บทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙
ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๙ มาตรา ๔๘ และมาตรา
๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตาม
บทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมออกกฎกระทรวงไว้
ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในกฎกระทรวงนี้

“สัญญาณ” หมายความว่า สัญญาณใดๆ ที่ รฟม. จัดให้มีขึ้นในเขตรบบ
รณไฟฟ้าไม่ว่าจะแสดงด้วยธง ไฟฟ้า มือ แขน เสียง หรือด้วยวิธีอื่นใดเพื่อให้คนโดยสาร
หรือบุคคลอื่นปฏิบัติตามสัญญาณนั้น

“พื้นที่ประกอบธุรกิจ” หมายความว่า พื้นที่ในเขตรบบรณไฟฟ้าที่ รฟม.
ได้อนุญาตให้ประกอบธุรกิจ และให้หมายความรวมถึงพื้นที่ที่จัดไว้สำหรับการโฆษณา
ไม่ว่าจะอยู่ในส่วนใดของเขตรบบรณไฟฟ้าและพื้นที่บนรณไฟฟ้า

“วัตถุอันตราย” หมายความว่า วัตถุระเบิด แก๊สพิษ วัตถุไวไฟ วัตถุออกซิไดซ์
วัตถุเปอร์ออกไซด์ วัตถุมีพิษ วัตถุที่ทำให้เกิดโรค วัตถุแก๊มมันดรงค์สี วัตถุที่ก่อให้เกิด
การเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม วัตถุกัดกร่อน วัตถุที่ก่อให้เกิดการระคายเคือง หรือ
วัตถุอย่างอื่น ไม่ว่าจะเป็เคมีภัณฑ์หรือสิ่งอื่นใดที่อาจทำให้เกิดอันตรายแก่คนโดยสาร
หรือบุคคลอื่น

“เจ้าหน้าที่” หมายความว่า พนักงานของ รฟม. หรือผู้ซึ่ง รฟม. มอบหมาย ให้ปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อกำหนดในกฎกระทรวงนี้

หมวด ๑ บททั่วไป

ข้อ ๒ ในการรักษาความปลอดภัยในชีวิต ร่างกายและทรัพย์สินของคน โดยสารหรือบุคคลอื่น การรักษาความสงบเรียบร้อย ความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในเขตระบบรถไฟฟ้า ให้ รฟม. จัดให้มีเครื่องหมาย สัญญาณ อุปกรณ์ เครื่องป้องกันภัย และสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นสำหรับคนโดยสารหรือบุคคลอื่น ตลอดจนคนทุพพลภาพ คนสูงอายุและเด็ก เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อกำหนดในกฎกระทรวงนี้

เครื่องหมายและสัญญาณตามวรรคหนึ่ง ให้ รฟม. จัดทำให้เป็นที่เข้าใจได้ในลักษณะสากล และหากมีคำอธิบายกำกับการใช้ อุปกรณ์ เครื่องป้องกันภัย หรือ สิ่งอำนวยความสะดวกให้มีภาษาอังกฤษกำกับไว้ด้วย

ข้อ ๓ คนโดยสารหรือบุคคลอื่นในเขตระบบรถไฟฟ้ามีหน้าที่ปฏิบัติตามเครื่องหมาย ประกาศ ป้าย หรือสัญญาณอื่นใด ตลอดจนคำแนะนำและคำตักเตือนของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าหน้าที่ และต้องใช้อุปกรณ์ต่างๆ ที่ รฟม. จัดทำไว้ตามข้อ ๒ ให้ถูกต้องตามคำอธิบายกำกับการใช้ หรือตามวัตถุประสงค์ในการใช้งานของอุปกรณ์นั้น

ข้อ ๔ ในกรณีนี้ รฟม. ให้สัมปทานกิจการรถไฟฟ้าแก่เอกชน การกำหนดขอบเขตความรับผิดชอบระหว่าง รฟม. และผู้รับสัมปทาน ในการปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อกำหนดในกฎกระทรวงนี้ให้เป็นดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่มีข้อตกลงในสัมปทานเกี่ยวกับการจัดการหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยในชีวิต ร่างกายและทรัพย์สินของคนโดยสารหรือบุคคลอื่น การรักษาความสงบเรียบร้อย ความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในเขตระบบรถไฟฟ้าให้เป็นไปตามข้อตกลงนั้น ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎกระทรวงนี้

(๒) ในกรณีที่ผู้รับสัมปทานมีหน้าที่ตามสัมปทานต้องปฏิบัติตามการให้เป็นไปตามข้อกำหนดในกฎกระทรวงนี้ รฟม. อาจมอบหมายให้พนักงานของผู้รับสัมปทานเป็นเจ้าหน้าที่ดำเนินการในเรื่องนั้นด้วย ทั้งนี้ โดยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ รฟม.

หมวด ๒

การปฏิบัติตนในเขตระบบรถไฟฟ้า

ข้อ ๕ ห้ามมิให้คนโดยสารหรือบุคคลอื่นที่อยู่ในเขตระบบรถไฟฟ้ากระทำการดังต่อไปนี้

(๑) ก่อเหตุเดือดร้อนรำคาญ หรือก่อความไม่สะดวกแก่การใช้บริการของคนโดยสารหรือบุคคลอื่น

(๒) นำอาวุธหรือสิ่งเทียมอาวุธซึ่งมีรูปร่างและลักษณะอันน่าเชื่อว่าเป็นอาวุธโดยสภาพวัตถุอันตรายตลอดจนสิ่งอื่นใดที่อาจเป็นอันตรายแก่ผู้อื่น หรือทำให้เกิดความหวาดกลัวแก่ผู้พบเห็นเข้ามาในเขตระบบรถไฟฟ้า เว้นแต่เป็นเจ้าพนักงานที่มีอำนาจตามกฎหมาย

(๓) นำสัมภาระ หรือสิ่งของติดตัวที่มีขนาดหรือน้ำหนักที่ไม่สามารถนำพาไปด้วยตนเองได้หรือเสี่ยงต่อความเสียหายแก่ระบบรถไฟฟ้า หรืออาจก่อความรำคาญหรือความไม่สะดวกแก่คนโดยสารอื่นเข้าไปในรถไฟฟ้า

(๔) นำสิ่งของที่มีกลิ่นแรง สิ่งสกปรก หรือวัตถุที่นำรังสีมากระทบเข้ามาในเขตระบบรถไฟฟ้าโดยมิได้จัดเก็บไว้ให้มิดชิดหรือทำให้ปราศจากกลิ่น

(๕) บ้วนหรือถ่มน้ำลาย เสมหะ น้ำหมาก ส้วมน้ำมูก คายหมากฝรั่ง หรือทิ้งสิ่งของลงในที่ซึ่งมิได้จัดไว้เพื่อการนั้น

(๖) สูบบุหรี่ ยาเส้นหรือซิการ์ จุดไฟหรือก่อไฟ

(๗) เด็ดใบ ดอก หรือผลของต้นไม้ หรือกระทำด้วยประการใดๆ อันอาจทำให้เกิดความสกปรกหรือความเสียหายแก่ระบบรถไฟฟ้า

(๘) ชีด เขียน หรือทำให้ปรากฏด้วยประการใดๆ อันอาจทำให้เกิดความสกปรกหรือความเสียหายแก่ระบบรถไฟฟ้า

(๙) บริโภคอาหารหรือเครื่องดื่มในรถไฟฟ้า

(๑๐) ต้มสุราหรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์นอกสถานที่ที่จัดไว้

(๑๑) เรียไรหรือขอทาน

(๑๒) วางสิ่งของ หรือกระทำการใดอันเป็นการกีดขวาง หรือเป็นอุปสรรคแก่การเข้าหรือออก

(๑๓) ทำให้ระบบฉุกเฉิน ระบบเตือนภัยหรือแจ้งเหตุ หรือระบบป้องกันภัยต่างๆ ทำงานเว้นแต่กรณีที่มีเหตุจำเป็นในการใช้ระบบดังกล่าว

(๑๔) กระทำการลามกอนาจาร หรือกระทำการล่วงเกินทางเพศต่อผู้อื่น

(๑๕) ออกหรือพยายามออกจากรถไฟฟ้าด้วยวิธีอื่นใดนอกจากทางประตูรถไฟฟ้าหรือประตูชานชาลาที่เปิดให้คนโดยสารเข้าหรือออกจากรถไฟฟ้า หรือลงไปบนทางรถไฟฟ้า

(๑๖) ใช้วัสดุอุปกรณ์โดยไม่ถูกต้องตามวัตถุประสงค์หรือวิธีการของอุปกรณ์นั้น ซึ่งทำให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญ หรือทำให้เกิดความเสียหายหรือเป็นอันตรายแก่ตนเองหรือผู้อื่น

(๑๗) ยืนหรือวางเท้าบนเก้าอี้หรือที่นั่ง หรือใช้ที่ซึ่งจัดไว้ให้นั่งหรือพื้นที่ใดๆ เป็นที่นั่งนอน

(๑๘) กีดขวาง หรือกระทำการใดอันเป็นเหตุให้ประตูรถไฟฟ้า หรือประตูชานชาลาปิดไม่ได้หรือไม่สามารถทำงานได้ตามปกติ

(๑๙) พิงประตูรถไฟฟ้าหรือประตูชานชาลา

ข้อ ๖ คนโดยสารหรือบุคคลอื่นจะกระทำการดังต่อไปนี้ในเขตระบบรถไฟฟ้าได้ต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าหน้าที่ก่อน

(๑) ออกไปจากรถไฟฟ้าหรือลงไปบนทางรถไฟฟ้าในขณะที่การเดินรถไฟฟ้าขัดข้อง

(๒) เข้าไปในพื้นที่ที่ รฟม. กำหนดให้เป็นเขตหวงห้าม

(๓) นำสัตว์เข้ามา เว้นแต่

(ก) สุนัขนำทางสำหรับผู้พิการทางสายตา

(ข) สัตว์ที่ไม่เป็นอันตรายโดยมีอุปกรณ์ควบคุมมิให้รบกวนคนโดยสารหรือบุคคลอื่น

(๔) ใช้อุปกรณ์ที่ก่อให้เกิดเสียงดัง เล่นดนตรี เต้นรำ หรือแสดง การละเล่นใดๆ

(๕) ขายสินค้าหรือบริการ

(๖) โฆษณาหรือใช้เสียงประกาศ หรือแจกเอกสารใด

(๗) ถ่ายภาพ ถ่ายทำภาพยนตร์ หรือถ่ายทำเทปบันทึกภาพเพื่อ ประโยชน์ทางการค้า

(๘) นำรถจักรยานหรือรถสองล้อชนิดอื่นขึ้นไปบนรถไฟฟ้า

หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตตาม (๔) (๕) (๖) (๗) และ (๘) ให้เป็นไปตาม ข้อบังคับที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

หมวด ๓

พื้นที่ประกอบธุรกิจ

ข้อ ๗ ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจในพื้นที่ประกอบธุรกิจ จะต้อง ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขที่ รพม. กำหนด และข้อตกลงในสัญญาให้ประกอบ ธุรกิจด้วย

หมวด ๔

การขยับยานพาหนะในเขตรบบรรณไฟฟ้า

ข้อ ๘ ให้ รพม. จัดให้มีการขีดเส้นบนทาง การทำเครื่องหมายจราจร หรือ การติดตั้งสัญญาณสำหรับการจราจร รวมทั้งการกำหนดความหมายของสัญญาณ จราจรและเครื่องหมายจราจรในเขตรบบรรณไฟฟ้าตามกฎหมายว่าด้วยการจราจร ทางบก

ข้อ ๙ การใช้รถ การใช้ทางเดินรถ หรือการกระทำใดๆ ที่เกี่ยวกับการจราจร ภาย ในเขตรบบรรณไฟฟ้า ให้ผู้ขับขี่หรือผู้ใช้ทางปฏิบัติเช่นเดียวกับการใช้ทางตาม กฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก

ข้อ ๑๐ ห้ามมิให้ขยับยานพาหนะที่บรรทุกวัตถุอันตรายเข้าไปในเขตรบบบ รรณไฟฟ้า เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจาก รพม.

ข้อ ๑๑ การขับขี่ยานพาหนะในเขตระบบรถไฟฟ้า ผู้ขับขี่ต้องปฏิบัติตามดังต่อไปนี้

- (๑) ขับขี่ยานพาหนะด้วยความระมัดระวัง
- (๒) ขับขี่ยานพาหนะด้วยอัตราความเร็วตามที่กำหนด
- (๓) ยานพาหนะรับจ้างที่ไม่มีผู้โดยสารหรือไม่ได้ขนส่งสิ่งของให้จอดรอรับผู้โดยสารหรือรอขนส่งสิ่งของในบริเวณที่กำหนด
- (๔) หยุดหรือจอดยานพาหนะในที่ที่กำหนดไว้
- (๕) รีบแจ้งเจ้าหน้าที่ทันทีที่ยานพาหนะของตนขัดข้องและกีดขวางทางเดินรถ หรือเมื่อเกิดอุบัติเหตุ

(๖) เคลื่อนย้ายยานพาหนะที่เครื่องยนต์ขัดข้องให้พ้นจากทางโดยเร็วและจัดการเก็บสิ่งของที่ตกหล่นอยู่ออกจากทาง หากไม่สามารถเคลื่อนย้ายได้ให้รีบแจ้งพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าหน้าที่ทราบทันทีและผู้ขับขี่ต้องเสียค่าบริการในการนั้นตามข้อบังคับที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ข้อ ๑๒ เมื่อปรากฏว่ามีผู้ขับขี่ยานพาหนะไม่ปฏิบัติตามข้อ ๑๑ หรือหลักเกณฑ์ที่ รฟม. ประกาศกำหนด ให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าหน้าที่ตักเตือนให้ผู้ขับขี่ปฏิบัติให้ถูกต้อง

ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าหน้าที่ได้ตักเตือนแล้วผู้ขับขี่ไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ผู้ขับขี่เคลื่อนย้ายยานพาหนะนั้นให้พ้นทางโดยเร็ว ถ้าผู้นั้นไม่อยู่หรืออยู่แต่ไม่ปฏิบัติตาม ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเคลื่อนย้ายยานพาหนะหรือนำยานพาหนะไปเก็บไว้ในสถานที่ที่เห็นสมควร หรือใช้เครื่องมือบังคับยานพาหนะมิให้เคลื่อนย้ายได้

หมวด ๕

ทรัพย์สินหาย

ข้อ ๑๓ ให้ รฟม. มีหน้าที่จัดให้มีศูนย์รับแจ้งทรัพย์สินหายภายในระบบรถไฟฟ้า

ข้อ ๑๔ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าหน้าที่พบหรือได้รับแจ้งว่ามีทรัพย์สินที่ไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นเจ้าของภายในเขตระบบรถไฟฟ้าให้นำส่งศูนย์รับแจ้งทรัพย์สินหาย

คนโดยสารหรือบุคคลอื่นที่พบทรัพย์สินที่ไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นเจ้าของภายในเขตระบบรถไฟทำให้แจ้งพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าหน้าที่ หรือนำส่งศูนย์รับแจ้งทรัพย์สินหาย

ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าทรัพย์สินที่ไม่ปรากฏว่าผู้ใดเป็นเจ้าของนั้นเป็นวัตถุอันตรายให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญในการดำเนินการต่อวัตถุดังกล่าว เข้าตรวจสอบและจัดการตามที่หน่วยงานนั้นเห็นสมควร

ข้อ ๑๕ เมื่อศูนย์รับแจ้งทรัพย์สินหายได้รับทรัพย์สินตามข้อ ๑๔ แล้ว ให้จัดทำบัญชีทรัพย์สินหายตามระเบียบที่ รฟม. ประกาศกำหนดและดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีเป็นของสดหรือของเสียหาย หรือไม่สามารถเก็บรักษาไว้ได้เกินยี่สิบสี่ชั่วโมง เมื่อพ้นเวลาดังกล่าวให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการตามที่จำเป็นและรายงานต่อผู้บังคับบัญชาตามระเบียบที่ รฟม. กำหนด

(๒) ในกรณีเป็นทรัพย์สินอื่นๆ นอกจาก (๑) และสามารถเก็บรักษาไว้ได้ ให้จัดเก็บไว้ในสถานที่ที่ รฟม. กำหนด

(๓) ทรัพย์สินที่เก็บรักษาไว้ หากต่อมาปรากฏว่าการเก็บรักษาไว้จะเป็นการเสี่ยงต่อความเสียหายหรือไม่คุ้มค่าแก่การเก็บรักษาทรัพย์สินนั้น ให้เจ้าหน้าที่รายงานต่อผู้บังคับบัญชาตามระเบียบที่ รฟม. กำหนดเพื่อขออนุมัติทำลายหรือจำหน่ายทรัพย์สินนั้นก่อนครบกำหนดหนึ่งปีได้ และเมื่อจำหน่ายได้เงินสุทธิเท่าใดให้เก็บรักษาไว้แทนตัวทรัพย์สินนั้น

ข้อ ๑๖ ทรัพย์สินที่ได้จัดเก็บไว้หากไม่มีผู้เป็นเจ้าของมาติดต่อรับทรัพย์สินคืนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ รฟม. ได้รับทรัพย์สิน ให้กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินนั้นตกเป็นของ รฟม. และ รฟม. มีอำนาจจำหน่ายทรัพย์สินนั้นออกจำหน่ายหรือขายทอดตลาดได้

ข้อ ๑๗ การกำหนดราคา วิธีการจำหน่าย หรือขายทอดตลาดทรัพย์สินที่ได้รับตามข้อ ๑๕ และข้อ ๑๖ ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่คณะกรรมการประกาศกำหนดเงินที่ได้จากการจำหน่ายหรือขายทอดตลาดให้ตกเป็นรายได้ของ รฟม.

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๘ การจัดการหรือดำเนินการเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อกำหนดในกฎกระทรวงนี้ และการให้สิทธิในการประกอบธุรกิจตามสัมปทานที่มีอยู่ก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้เป็นไปตามข้อตกลงในสัมปทานนั้น ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎกระทรวงนี้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๗
สุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๓ กำหนดให้คนโดยสารหรือบุคคลอื่นที่อยู่ภายในเขตระบบรถไฟฟ้าต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยความปลอดภัยในชีวิต ร่างกายและทรัพย์สิน การรักษาความสงบเรียบร้อย ความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในเขตระบบรถไฟฟ้าตามที่กำหนดในกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

**ข้อบังคับการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย
ว่าด้วยการกำหนดอัตราค่าโดยสาร วิธีการจัดเก็บค่าโดยสาร
และการกำหนดประเภทบุคคลที่ได้รับการยกเว้น
ไม่ต้องชำระค่าโดยสารรถไฟฟ้าฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคล
พ.ศ. ๒๕๕๓**

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงข้อบังคับการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย ว่าด้วยการกำหนดอัตราค่าโดยสาร วิธีการจัดเก็บค่าโดยสาร และการกำหนดประเภทบุคคลที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องชำระค่าโดยสารรถไฟฟ้าฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคล พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อกำหนดอัตราค่าโดยสารรถไฟฟ้าให้สอดคล้องกับสัญญาโครงการระบบรถไฟฟ้าฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคล

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘ (๑๓) แห่งพระราชบัญญัติการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๓ คณะกรรมการการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย ว่าด้วยการกำหนดอัตราค่าโดยสาร วิธีการจัดเก็บค่าโดยสาร และการกำหนดประเภทบุคคลที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องชำระค่าโดยสารรถไฟฟ้าฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคล พ.ศ. ๒๕๕๓”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อบังคับการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย ว่าด้วยการกำหนดอัตราค่าโดยสาร วิธีการจัดเก็บค่าโดยสาร และการกำหนดประเภทบุคคลที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องชำระค่าโดยสารรถไฟฟ้าฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคล พ.ศ. ๒๕๕๑

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“เด็ก” หมายความว่า บุคคลอายุไม่เกินสิบสี่ปีบริบูรณ์

“บริเวณซึ่งมีการใช้บัตรโดยสารแล้ว” หมายความว่า พื้นที่ในสถานีรถไฟฟ้า ส่วนที่คนโดยสารได้ผ่านการตรวจบัตรโดยสารรถไฟฟ้าแล้ว และหมายความรวมถึง บนรถไฟฟ้าด้วย

ข้อ ๕ เส้นทางรถไฟฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคล ประกอบด้วยสถานีรถไฟฟ้า ดังต่อไปนี้

- (๑) สถานีรถไฟฟ้าบางซื่อ
- (๒) สถานีรถไฟฟ้ากำแพงเพชร
- (๓) สถานีรถไฟฟ้าสวนจตุจักร
- (๔) สถานีรถไฟฟ้าพลโยธิน
- (๕) สถานีรถไฟฟ้าลาดพร้าว
- (๖) สถานีรถไฟฟ้ารัชดาภิเษก
- (๗) สถานีรถไฟฟ้าสุทธิสาร
- (๘) สถานีรถไฟฟ้าห้วยขวาง
- (๙) สถานีรถไฟฟ้าศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย
- (๑๐) สถานีรถไฟฟ้าพระราม ๙
- (๑๑) สถานีรถไฟฟ้าเพชรบุรี
- (๑๒) สถานีรถไฟฟ้าสุขุมวิท
- (๑๓) สถานีรถไฟฟ้าศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์
- (๑๔) สถานีรถไฟฟ้าคลองเตย
- (๑๕) สถานีรถไฟฟ้าลุมพินี
- (๑๖) สถานีรถไฟฟ้าสีลม
- (๑๗) สถานีรถไฟฟ้าสามย่าน
- (๑๘) สถานีรถไฟฟ้าหัวลำโพง

ข้อ ๖ อัตราค่าโดยสารรถไฟฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคล ให้เป็นไปตาม ตารางอัตราค่าโดยสารรถไฟฟ้าท้ายข้อบังคับนี้

ข้อ ๗ ค่าโดยสารรถไฟฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคล ให้เริ่มคิดตั้งแต่ คนโดยสารได้ผ่านเข้าไปในบริเวณซึ่งมีการใช้บัตรโดยสารแล้ว

ในกรณีที่คนโดยสารเข้าไปอยู่ในบริเวณซึ่งมีการใช้บัตรโดยสารแล้วเกินกว่าระยะเวลาเก้าสิบนาที ให้ถือว่าคนโดยสารนั้นได้เดินทางตลอดสายทางและให้คิดค่าโดยสารรถไฟในอัตราสูงสุด

ข้อ ๘ ให้บุคคลดังต่อไปนี้ได้รับลดหย่อนค่าโดยสารรถไฟฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคล ลงกึ่งหนึ่ง

(๑) บุคคลซึ่งมีอายุหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไป

(๒) เด็กซึ่งมีความสูงไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบเซนติเมตร

ในกรณีที่ลดหย่อนค่าโดยสารรถไฟฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคล ลงกึ่งหนึ่งตามวรรคหนึ่งแล้วมีเศษไม่เต็มจำนวนบาท ให้ปรับเศษดังกล่าวให้เต็มจำนวนบาท

ข้อ ๙ ให้ยกเว้นค่าโดยสารรถไฟฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคล ให้แก่เด็กซึ่งมีความสูงไม่เกินเก้าสิบเซนติเมตร

ข้อ ๑๐ ให้คณะกรรมการการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทยมีอำนาจออกประกาศลดอัตราค่าโดยสารรถไฟฟ้ามหานคร ตามที่กำหนดในข้อ ๖ ได้เป็นครั้งคราวเพื่อส่งเสริมการใช้บริการรถไฟฟ้าหรือเพื่อสนับสนุนกิจกรรมตามนโยบายของรัฐบาล

ข้อ ๑๑ วิธีการจัดเก็บค่าโดยสารรถไฟฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคล ให้กระทำโดยบัตรโดยสารรถไฟฟ้า เหรียญโดยสารรถไฟฟ้า หรือวิธีการอื่นตามที่ผู้ว่าการการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทยกำหนด

ข้อ ๑๒ การคืนเงินค่าโดยสารรถไฟฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคล ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ผู้ว่าการการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทยกำหนด

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๓

สุพจน์ ทรัพย์ล้อม

ประธานกรรมการการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย

คำสั่งฝ่ายการเดินรถ
ที่ พ.๕/ตส.๔๗/๖/๒๕๔๖
เรื่อง การสำรองที่พระภิกษุสามเณร/คนพิการ/ผู้สูงอายุ/ตรฟ./
ผู้ปฏิบัติงานบนขบวนรถ

เพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินงานแผนผู้สูงอายุแห่งชาติฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๖๔) และตามแผนปฏิบัติการวิสาหกิจ (พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๔๙) ซึ่งกำหนดให้สำรองที่นั่งให้ผู้สูงอายุด้วย จึงถือเอาจำนวนที่นั่งที่สำรองสำหรับพระภิกษุสามเณร คนพิการ ตรฟ. และผู้ปฏิบัติงานบนขบวนรถที่มีอยู่เดิมโดยเพิ่มการสำรองที่ให้ผู้สูงอายุเข้าด้วยกัน

ฉะนั้น ให้ยกเลิกคำสั่งฝ่ายการเดินรถที่ พ.๕/ตส.๔๗/๓/๒๕๔๑ ลง ๒๐ ก.พ. ๔๑ เรื่อง การสำรองที่สำหรับพระภิกษุสามเณร/คนพิการและผู้ปฏิบัติงานบนขบวนรถ และที่ พ.๕/ตส.๑/๓๓๘ ลง ๘ ก.พ. ๔๒ เรื่อง การจัดที่นั่งสำหรับ ตรฟ. ควบคุมขบวนรถ เสียทั้งสิ้นแล้ววางระเบียบใหม่ ดังนี้

๑. รถที่สำรองและจำนวนที่นั่งที่สำรอง

ให้สำรองที่ในรถคันที่พ่วงเป็นประจำซึ่งอยู่ใกล้รถทำการ พร. จากต้นทางถึงปลายทางทั้งเที่ยวไปและกลับ ดังนี้

ประเภทขบวนรถ	สำรองที่	ตรฟ. เลขที่นั่ง	พระภิกษุสามเณร/คนพิการ/ผู้สูงอายุ เลขที่นั่ง	รวม
ด่วนที่ไม่มีชั้นที่ ๓	ชั้นที่ ๒ นั่งธรรมดา	๑-๒	๓-๘	๘
ด่วนที่มีชั้นที่ ๓	ชั้นที่ ๓ นั่งธรรมดา	๑-๒	๓-๑๖	๑๖
เร็ว	ชั้นที่ ๓ นั่งธรรมดา	๑-๒	๓-๑๖	๑๖
ที่ไม่มีการสำรองที่	ชั้นที่ ๓ นั่งธรรมดา	๒ ที่นั่ง	๖ ที่นั่ง	๘

๒. การสำรองที่

ให้เจ้าหน้าที่ CT กองโดยสาร สำรองที่ในระบบ STARS-2 สำหรับขบวนรถที่มีการจำหน่ายตั๋วและสำรองที่ ส่วนประเภทขบวนรถที่ไม่มีการสำรองที่ ให้ พร. จัดสำรองที่และแขวนป้าย “สำรองพระภิกษุสามเณร/คนพิการ/ผู้สูงอายุ” ให้เรียบร้อยทุกเที่ยว

๓. การจัดทำป้ายสำรอง

ให้ กบป. (ผตง.) จัดทำป้ายสำรองพระภิกษุสามเณรฯ ใหม่ในคราวต่อไป ให้เพิ่มเติมข้อความเป็น “สำรองพระภิกษุสามเณร/คนพิการ/ผู้สูงอายุ” สำหรับป้าย “สำรองตำรวจรถไฟ” และขนาดป้าย คงดำเนินการเช่นเดิม

๔. การปิดหรือแขวนป้ายสำรองบนขบวนรถ

ให้ พรร. ตรวจสอบที่นั่งข้างต้น และเบิกป้าย “สำรองพระภิกษุสามเณร/คนพิการ/ผู้สูงอายุ” จากงานเดินรถแขวงต้นสังกัดปิดหรือแขวนไว้ให้เรียบร้อย สำหรับป้าย “สำรองตำรวจรถไฟ” เจ้าหน้าที่ ตรพ. จะนำมาแขวนหรือผูกติดกับที่นั่งหมายเลข ๑-๒ ตามที่สำรองไว้ในข้อ ๑ ด้วยตนเอง อนึ่ง ที่นั่งซึ่งสำรองไว้ข้างต้นผอนผันให้ผู้โดยสารใช้โดยสารได้ แต่พนักงานขบวนรถต้องแจ้งให้ทราบก่อนว่าเมื่อมีพระภิกษุสามเณร คนพิการ หรือผู้สูงอายุต้องการใช้ที่นั่งนั้น ผู้ที่นั่งอยู่เดิมต้องเป็นฝ่ายเสียสละที่นั่งนั้นโดยไม่มีเงื่อนไข กรณีที่นั่งสำรองไว้ไม่พอ ให้พนักงานขบวนรถช่วยเหลือจัดหาที่นั่งในลักษณะที่เหมาะสม กับให้อำนวยความสะดวกในการเดินทางตามสมควร

๕. การอำนวยความสะดวก

ให้ นสน. ที่ขบวนรถหยุด ตรวจสอบตำแหน่งคันที่สำรองไว้ และประกาศให้พระภิกษุสามเณร คนพิการ ผู้สูงอายุ ทราบ อำนวยความสะดวกดูแลการขึ้นโดยสารด้วยความเรียบร้อยทุกครั้งด้วย

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๖ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๓ กันยายน ๒๕๔๖

(นายศิริ ศิริสัมพันธ์)

รองผู้อำนวยการฝ่ายด้านเดินรถ
รักษาการแทนผู้อำนวยการฝ่ายการเดินรถ

คำสั่งฝ่ายการเดินรถ

ที่ พ.๕/ดล. ๑/๑/๒๕๔๗

เรื่อง ระเบียบการลดค่าโดยสารครึ่งราคาให้แก่ผู้สูงอายุ ๖๐ ปี ขึ้นไป

ด้วยการรถไฟฯ เห็นควรปรับปรุงการลดค่าโดยสารให้แก่ผู้สูงอายุ ๖๐ ปี ขึ้นไป เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ที่กำหนดให้หน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินการตามประกาศกระทรวงคมนาคม ฉบับลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๔๗ โดยให้แต่ละหน่วยงานในสังกัดกระทรวงคมนาคม กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนแก่ผู้สูงอายุในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งสาธารณะ

ฉะนั้น จึงให้ยกเลิกคำสั่งฝ่ายการเดินรถที่ พ.๕/ดล. ๑/๑๒/๒๕๓๖ ลง ๒๑ เม.ย. ๓๖ เรื่อง ระเบียบการลดค่าโดยสารครึ่งราคาสำหรับผู้สูงอายุ ๖๐ ปี ขึ้นไป เสียทั้งสิ้น แล้วให้ถือปฏิบัติตามระเบียบการที่กำหนดขึ้นใหม่ต่อไปนี้แทน ดังนี้

๑. หลักเกณฑ์การลดค่าโดยสารครึ่งราคา

๑.๑ ช่วงลดราคา ลดให้เฉพาะช่วงระหว่างเดือน มิถุนายน ถึงเดือน กันยายน ของทุกปี

๑.๒ ผู้ที่ได้รับสิทธิ ได้แก่ผู้สูงอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป เฉพาะคนไทยหรือผู้มีสัญชาติไทยเท่านั้น

๒. การลดค่าโดยสาร

๒.๑ ลดให้เฉพาะค่าโดยสาร คิดครึ่งราคาของอัตราปกติ ทุกชั้นตลอดทางทุกสาย ส่วนค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ไม่ลดให้

๒.๒ ผู้ที่มีสิทธิลดค่าโดยสารครึ่งราคาประเภทอื่นอยู่แล้ว ให้เลือกใช้สิทธิได้เพียงประเภทเดียว

๒.๓ หลักฐานที่ใช้แสดงขอลดค่าโดยสารประเภทผู้สูงอายุฯ ได้แก่บัตรประจำตัวประชาชนหรือเอกสารแสดงตัวบุคคลที่ทางราชการออกให้ โดยมีรูปถ่าย ชื่อ นามสกุล อายุ เดือน ปีเกิด ซึ่งสามารถใช้เป็นหลักฐานคำนวณอายุได้ เช่น บัตรประจำตัวประชาชน ใบขับขี่ หรือหนังสือเดินทางไปต่างประเทศ กรณี เอกสารดังกล่าวมีรูปถ่าย แต่ไม่ได้ระบุ อายุ หรือเดือน ปีเกิดไว้ จะต้องมีเอกสารอื่นที่ทางราชการ/รัฐวิสาหกิจออกให้ ซึ่งมีข้อความแสดงอายุหรือสามารถใช้คำนวณอายุได้ เช่น ภาพถ่ายสำเนาทะเบียนบ้าน แสดงประกอบก็ได้

๓. การคำนวณอายุผู้สูงอายุ

๓.๑ ให้คำนวณจาก เดือนและปีที่เกิด ถึงเดือนและปีปัจจุบัน เป็นเกณฑ์ เช่น ผู้ที่เกิดวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๔๘๗ มีสิทธิลดค่าโดยสารฯ ได้ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๔๗ เป็นต้นไป (ไม่ต้องนับวันเกิด)

๓.๒ กรณี เอกสารตามข้อ ๒.๓ ไม่ระบุเดือนเกิดไว้ ระบุได้เฉพาะ พ.ศ. ก็ให้ถือเดือนมกราคมในปี พ.ศ. ที่เกิดเป็นเกณฑ์ในการคำนวณ

๔. การจำหน่ายตั๋ว เมื่อได้ตรวจสอบเอกสารต่าง ๆ ตามข้อ ๒ ถูกต้องตามหลักเกณฑ์แล้ว ให้จำหน่ายตั๋วลดค่าโดยสารครั้งราคาผู้สูงอายุ หากใช้ตั๋วบางหัวไปจำหน่าย ให้หมายเหตุ (ผ.อ.) ไว้ในตั๋วทุกครั้ง (ปฏิบัติเดียวกับตั๋วลดราคาทั่วไป)

๕. การเปลี่ยนแปลงการเดินทางและ/หรือเลื่อนชั้นที่นั่ง ให้ปฏิบัติเดียวกับ การจำหน่ายตั๋วลดค่าโดยสารประเภทลดค่าโดยสารให้ขาดปัจจุบัน เช่น ครพ. และเด็ก ฯลฯ เป็นต้น สำหรับผู้สูงอายุติดตามใบเบิกทางเลื่อนชั้นที่นั่ง มีสิทธิลดค่าโดยสารครั้งราคาได้เช่นเดียวกับการเลื่อนชั้นตั๋วลดค่าโดยสารประเภทอื่นทั่วไป

๖. การตรวจสอบบนขบวนรถ ให้ตรวจสอบหลักฐานนัยเดียวกัน แล้วตรวจคัดเจาะตั๋วตามระเบียบการที่ถือใช้อยู่ในปัจจุบัน

๗. ให้ นสน. , หัวหน้าหน่วยบริการขายตั๋วทุกแห่ง อำนวยความสะดวกและให้บริการแก่ผู้สูงอายุในการใช้บริการรถไฟเป็นกรณีพิเศษทั้งภายในและนอกช่วงระยะเวลาการลดค่าโดยสาร เช่น เมื่อติดต่อขอซื้อตั๋วไม่ต้องให้เข้าแถวรอ, จัดที่นั่งให้ระหว่างรอรับตั๋ว พร.ขบวนรถโดยสารทุกขบวน ช่วยยกสัมภาระและจัดหาที่นั่งให้, รมัตรีวังดูแลให้ความปลอดภัยปฐมพยาบาลเมื่อเกิดอาการเจ็บป่วย เป็นต้น

๘. การปฏิบัติอื่นใดที่มีได้กล่าวไว้ในระเบียบการนี้ ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง ระเบียบ คำสั่งอื่นใดที่ขัดหรือแย้ง ให้ปฏิบัติตามระเบียบการนี้แทน ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๔๗

ศิริ ศิริลัมภามาต

(นายศิริ ศิริลัมภามาต)

ผู้อำนวยการฝ่ายการเดินรถ

คำสั่งฝ่ายการเดินรถ

ที่ พ.๕/ดส. ๑/๑๖/๒๕๕๓

เรื่อง ระเบียบปฏิบัติในด้านการช่วยเหลือคนพิการ ผู้สูงอายุ และสตรีมีครรภ์

ด้วยปัจจุบันการอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ ผู้สูงอายุ และสตรีมีครรภ์ ในด้านการบริการสาธารณะกำลังเป็นกระแสหลักในสังคม ซึ่งการรถไฟฟ้า ได้มีนโยบายส่งเสริม สนับสนุนในด้านนี้มาโดยตลอด โดยได้จัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ไว้คอยบริการให้ความช่วยเหลือ และเพื่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีด้านบริการของการรถไฟฟ้า ในการปฏิบัติหน้าที่ช่วยเหลือให้เป็นไปตามนโยบายดังกล่าว จึงกำหนดให้ นสน. พร. เจ้าหน้าที่สถานี/ขบวนรถและผู้ปฏิบัติงานในด้านการบริการทุกคน ซึ่งมีหน้าที่ให้บริการผู้โดยสารทั่วไปตามปกติแล้ว ต้องทำหน้าที่ผู้ช่วยเหลืออำนวยความสะดวกแก่คนพิการ ผู้สูงอายุและสตรีมีครรภ์ เป็นกรณีพิเศษ กล่าวคือเมื่อบุคคลเหล่านี้มาใช้บริการของการรถไฟฟ้า ต้องให้ความช่วยเหลือโดยทันที และด้วยความเต็มใจ จึงได้วางระเบียบปฏิบัติไว้เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องถือปฏิบัติเพิ่มเติมดังต่อไปนี้

พนักงานประจำสถานี

๑. เมื่อคนพิการ ผู้สูงอายุและสตรีมีครรภ์ มาติดต่อหรือใช้บริการที่สถานี ต้องรีบให้บริการและให้ความช่วยเหลือตามความจำเป็นโดยทันที เช่น ช่วยพยุคนำไป ณ จุดที่ต้องการ หรือเมื่อมาติดต่อซื้อตั๋ว ไม่ต้องให้เข้าแถวรอและให้จัดเตรียมที่นั่งระหว่างรอดูด้วย

๒. สถานีที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกแก่คนพิการ เช่น ห้องสุขา โทรศัพท์สาธารณะ ทางลาดสำหรับรถเข็นคนพิการ รถเข็นสำหรับคนพิการ ให้จัดทำป้ายบอกทางไป ณ จุดที่ตั้งอย่างชัดเจน และสามารถเข้าใช้บริการได้อย่างสะดวก หากไม่มีผู้ช่วยเหลือติดตามมา ต้องนำพาไปด้วย

๓. ให้ นสน. จัดหาอุปกรณ์ที่จำเป็นไว้สำหรับการปฐมพยาบาลเบื้องต้นกรณีมีเหตุเจ็บป่วยฉุกเฉิน

๔. สถานีที่มีเครื่องกระจายเสียงให้ประกาศประชาสัมพันธ์ ขอความร่วมมือจากผู้โดยสารให้อើเพื่อแก่คนพิการ ผู้สูงอายุ และสตรีมีครรภ์

๕. ในวันเดินทาง เมื่อทราบว่ามีคนพิการ ผู้สูงอายุ และสตรีมีครรภ์ มารอขึ้นขบวนรถ ให้ นสน. ประธานแจ้ง พร. ประจำขบวน เพื่อขอความร่วมมือในการอำนวยความสะดวกอีกทางหนึ่ง

พนักงานประจำขบวนรถ

๑. เมื่อคนพิการ ผู้สูงอายุ และสตรีมีครรภ์ เดินทางไปกับขบวนรถหรือได้รับแจ้งจาก นสน. แล้ว ให้ พรร. จัดเจ้าหน้าที่คอยช่วยเหลือขึ้นขบวนรถ แล้วบริการจัดหาที่นั่งให้ตามตัวโดยสารหรือที่ที่สำรองไว้ พร้อมหมั่นดูแลคอยช่วยเหลือ เฝ้าระวังและอำนวยความสะดวกตลอดในระหว่างการเดินทาง

๒. แนะนำอุปกรณ์เครื่องใช้และจุดที่ตั้งสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่จำเป็นบนขบวนรถ เช่น ห้องน้ำ ห้องสุขา อ่างล้างหน้า และเครื่องสุขภัณฑ์ต่างๆ

๓. เมื่อคนพิการ ผู้สูงอายุ และสตรีมีครรภ์ ต้องการลงจากขบวนรถ ให้ประสานขอความร่วมมือไปยังสถานีนั้นๆ เพื่อเตรียมจัดหาพนักงานมาช่วยเหลืออีกทางหนึ่ง

๔. จัดหาอุปกรณ์ที่จำเป็นไว้สำหรับการปฐมพยาบาลเบื้องต้นกรณีมีเหตุเจ็บป่วยฉุกเฉิน

พนักงานประจำสถานีอื่นๆ ที่ไม่ได้รับบุ

เมื่อคนพิการ ผู้สูงอายุ และสตรีมีครรภ์ มาติดต่อราชการให้ถือปฏิบัติตามระเบียบ/คำสั่งดังกล่าวข้างต้นโดยอนุโลม และตามความเหมาะสม

ข้อพึงสังวร

การปฏิบัติต่อบุคคลดังกล่าว ต้องไม่เลือกปฏิบัติหรือทำให้เกิดความรู้สึกว่าไม่เป็นธรรมและต้องแสดงออกด้วยความเต็มใจ ให้บริการดุจเป็นญาติผู้ใกล้ชิดและพึงระลึกถึงเสมอว่าบุคคลเหล่านี้ไม่เป็นผู้ที่เป็นการต่อผู้อื่นและสังคม

ทั้งนี้ การปฏิบัติอื่นใดที่มีได้กำหนดไว้ในคำสั่งนี้ ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบ/คำสั่งที่เกี่ยวข้อง คำสั่งอื่นใดที่ขัดหรือแย้งกับคำสั่งนี้ ให้ปฏิบัติตามคำสั่งนี้แทน

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๓

(นายรินทร์ จันทระเดชา)

ผู้อำนวยการฝ่ายการเดินรถ

ประกาศบริษัทขนส่ง จำกัด เรื่อง การลดหย่อนค่าโดยสารให้แก่ผู้สูงอายุ

ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พุทธศักราช ๒๕๔๖ และประกาศกระทรวงคมนาคม เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๔๗ เรื่อง ให้นำหน่วยงานในสังกัด กระทรวงคมนาคม กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริมและการสนับสนุนแก่ผู้สูงอายุ ในส่วนที่เกี่ยวกับการขนส่งสาธารณะ และมติคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง ในการประชุมครั้งที่ ๑๔/๒๕๔๙ เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๔๙

บริษัทขนส่ง จำกัด จึงขอประกาศลดหย่อนค่าโดยสารให้แก่ผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ ๖๐ ปี ขึ้นไปร้อยละ ๕๐ ของราคาค่าโดยสาร (ลดเฉพาะค่าโดยสารไม่ลดค่าธรรมเนียม) ที่ใช้บริการรถโดยสารประจำทาง หมวด ๒ และหมวด ๓ เฉพาะรถโดยสารของบริษัทขนส่ง จำกัด เท่านั้น โดยให้ผู้สูงอายุแสดงบัตรประจำตัวต่อพนักงานจำหน่ายตั๋ว

จึงประกาศมาเพื่อทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๔๙

(นายวุฒิชชาติ กัลยาณมิตร)
กรรมการบริษัทฯ
รักษาการ ผู้จัดการใหญ่

คำสั่งฝ่ายบริหารการเดินรถ

ที่ ๘/๒๕๕๒

เรื่อง การจัดให้มีเจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลืออำนวยความสะดวกผู้พิการและผู้สูงอายุ
ภายในสถานีขนส่งผู้โดยสารกรุงเทพ

เพื่อให้คนพิการและผู้สูงอายุทราบถึงสิทธิในการลดหย่อนค่าโดยสาร และได้รับ
การช่วยเหลือตลอดจนอำนวยความสะดวกในการใช้บริการรถยนต์โดยสาร ภายใน
สถานีขนส่งผู้โดยสารกรุงเทพฯ จึงมอบหมายให้เจ้าหน้าที่เวรงานบริหารการเดินรถ
ร่วมกับพนักงานรักษาความปลอดภัยในพื้นที่ รับผิดชอบร่วมกัน โดยกำหนดให้เคาน์เตอร์
ประชาสัมพันธ์ของสถานีขนส่งผู้โดยสาร เป็นจุดประสานการให้ความช่วยเหลือและ
ให้ข้อมูลสิทธิการลดอัตราค่าโดยสารแก่ผู้พิการและผู้สูงอายุ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๒

(นางสาวอรนุช ภูวัฒนนิษฐ์)
รองผู้จัดการใหญ่ฝ่ายบริหารการเดินรถ

ประกาศ องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ
เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง
การส่งเสริมและสนับสนุนผู้สูงอายุ

ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การกำหนดหน่วยงานผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริมและสนับสนุนผู้สูงอายุ ในด้านต่างๆ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ พ.ศ. ๒๕๕๓ และมติที่ประชุม คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๔ เห็นชอบและมอบหมายให้หน่วยงานที่รับผิดชอบจัดทำประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การคุ้มครอง การส่งเสริมและสนับสนุนผู้สูงอายุตามภารกิจของ หน่วยงาน เพื่อให้ผู้สูงอายุได้เข้าถึงสิทธิตามที่กฎหมายกำหนดไว้อย่างเป็นรูปธรรม

องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ จึงได้ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริมและสนับสนุนผู้สูงอายุตามมาตรา ๑๑ (๕) (๖) แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ดังนี้

๑. กำหนดมาตรการในเรื่องการอำนวยความสะดวก และความปลอดภัยแก่ผู้สูงอายุโดยมีเจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลือดูแลการให้บริการเพื่อความสะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย รวมทั้งจัดที่นั่งสำรองบนรถโดยสารสำหรับผู้สูงอายุ ทั้งรถโดยสารธรรมดา และรถโดยสารปรับอากาศ โดยมีป้ายบอกที่นั่งสำรองสำหรับผู้สูงอายุสามารถสังเกตเห็นได้ง่าย ปรากฏตามแผนผังที่นั่งในรถโดยสารธรรมดา และรถโดยสารปรับอากาศ

๒. ลดหย่อนค่าโดยสารทั้งรถโดยสารธรรมดาและรถโดยสารปรับอากาศ
ครึ่งราคารวมค่าธรรมเนียมให้แก่ผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ ๖๐ปี ขึ้นไป โดยผู้สูงอายุต้อง
แสดงบัตรประจำตัวประชาชนต่อพนักงานเก็บค่าโดยสารเมื่อใช้บริการรถโดยสาร
ประจำทางขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ และรถของผู้ประกอบการเอกชนที่
เดินรถร่วมกับองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพเท่านั้น

จึงประกาศมาเพื่อทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒ เดือนพฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๔

(นายโอภาส เพชรมณี)

ผู้อำนวยการองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ

แนวทางการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๑(๕) (๖) ของบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน)

๑. จัด Check – in – Counter ซึ่งขึ้นป้ายว่า Infant/Disable เพื่อตรวจ/รับบัตรโดยสารเครื่องบินสำหรับผู้โดยสารสูงอายุ ผู้พิการ และผู้โดยสารที่เดินทางพร้อมเด็กทารก พร้อมจัดพนักงานช่วยเหลือและอำนวยความสะดวก
๒. ในระหว่างรอ Check – in ณ บริเวณใกล้จุดบริการ Customer Service มีบริการที่นั่งพิเศษสำหรับผู้โดยสารสูงอายุ
๓. พนักงานตรวจ/รับบัตรโดยสารเครื่องบินจะจัดที่นั่งเหมาะสมให้แก่ผู้โดยสารสูงอายุ โดยคำนึงถึงหลักเกณฑ์ความปลอดภัยของเครื่องบินแต่ละประเภท
๔. จัดบริการ Wheelchair สำหรับผู้โดยสารสูงอายุที่ไม่ต้องการเดินไกลไปที่ประตูทางออกขึ้นเครื่อง
๕. ด้านผู้โดยสารขออกระหว่างประเทศ ได้จัดบริการห้องพักพิเศษ Special Case สำหรับผู้โดยสารสูงอายุที่มีเวลา ๒ ชั่วโมง หลังจากผ่านขั้นตอนตรวจหนังสือเดินทางมาแล้ว และหากผู้โดยสารสูงอายุเดินทางชั้นหนึ่งหรือชั้นธุรกิจ จะมีห้องรับรองพิเศษบริเวณใกล้ประตูขึ้นเครื่อง
๖. กำหนดแนวทางปฏิบัติให้พนักงาน Gate Service ดูแลผู้โดยสารสูงอายุ โดยยกขึ้นเครื่องบิน (Boarding) เป็นลำดับแรก
๗. กำหนดแนวทางปฏิบัติแก่พนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน ถึงวิธีการให้บริการทั่วไปแก่ผู้โดยสารสูงอายุและผู้พิการตามคู่มือปฏิบัติงานของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน (In – Flight Service Operation Procedure)
๘. อัตราค่าโดยสารพิเศษสำหรับผู้สูงอายุในเส้นทางภายในประเทศ มีส่วนลดบัตรโดยสารจะพิจารณาเป็นรายปีภายใต้ข้อกำหนดและได้รับความเห็นชอบจากกรมการบินพลเรือน
๙. จัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุ เช่น มีราวจับภายในห้องน้ำราวจับได้ และราวจับบริเวณทางลาดชัน ทั้งที่อาคารสำนักงานใหญ่ และอาคารสำนักงานใหญ่ และอาคารสำนักงานสุวรรณภูมิ

ประกาศกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
เรื่อง การยกเว้นค่าบริการเข้าอุทยานแห่งชาติให้แก่ผู้สูงอายุ

ด้วยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้พิจารณาแล้ว เห็นสมควร ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้รับความรื่นรมย์จากการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติมากยิ่งขึ้น และเพื่อเป็นการสอดคล้องกับพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๑๑ (๗) ที่ต้องการให้ผู้สูงอายุได้รับยกเว้นค่าเข้าชมสถานที่ของรัฐ

อาศัยอำนาจตามระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการอนุญาตเข้าไปดำเนินกิจการการท่องเที่ยวและพักอาศัยในอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๘ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช จึงออกประกาศไว้ ดังนี้

๑. ผู้สูงอายุที่มีอายุเกิน ๖๐ ปีบริบูรณ์ขึ้นไปและมีสัญชาติไทย ให้ได้รับการยกเว้นค่าบริการเข้าไปในอุทยานแห่งชาติทุกแห่ง

๒. ผู้สูงอายุที่ได้รับการยกเว้นค่าบริการเข้าไปในอุทยานแห่งชาติตามข้อ ๑ ต้องแสดงบัตรประจำตัวประชาชน หรือหลักฐานที่แสดงว่ามีสัญชาติไทย และมีอายุเกิน ๖๐ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป แก่เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๗

สมชัย เพียรสถาพร

(นายสมชัย เพียรสถาพร)

อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ประกาศองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ เรื่อง การยกเว้นค่าบริการเข้าเยี่ยมชมสถานที่ท่องเที่ยวขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

ด้วยองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ มีความประสงค์จะให้บริการผู้สูงอายุในการเข้าเยี่ยมชมสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้โดยไม่คิดค่าบริการเข้าเยี่ยมชม ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๑๑ (๗) ที่ต้องการให้ผู้สูงอายุได้รับยกเว้นค่าเข้าชมสถานที่ของรัฐ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๙๙ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ จึงออกประกาศไว้ ดังนี้

๑. ผู้สูงอายุที่มีอายุเกิน ๖๐ ปีบริบูรณ์ขึ้นไปและมีสัญชาติไทย ให้ได้รับการยกเว้นค่าบริการเข้าเยี่ยมชมสถานที่ท่องเที่ยวขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้
๒. ผู้สูงอายุที่ได้รับการยกเว้นค่าบริการเข้าเยี่ยมชมสถานที่ท่องเที่ยวขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ตามข้อ ๑ ต้องแสดงบัตรประจำตัวประชาชน หรือหลักฐานที่แสดงว่ามีสัญชาติไทย และมีอายุเกิน ๖๐ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป แก่เจ้าหน้าที่องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๔

(นายอำนาจ ชัมภลิจิต)

รองผู้อำนวยการองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้
รักษาการแทนผู้อำนวยการองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

ประกาศองค์การสวนพฤกษศาสตร์ เรื่อง ปรับอัตราค่าธรรมเนียมในการเข้าชมสวน

ตามประกาศองค์การสวนพฤกษศาสตร์ฉบับลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๔๒ ได้กำหนดอัตราค่าบำรุงและค่าบริการเพื่อนำมาปรับปรุงการดำเนินการด้านพื้นที่ไปแล้วนั้น โดยที่คณะกรรมการองค์การในคราวประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๐ ได้มีมติให้องค์การปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมการเข้าชมพื้นที่สวนโดยปรับปรุงจากอัตราเดิม ให้เป็นดังนี้

๑. นักเรียน/นักศึกษา (ในเครื่องแบบ) พระภิกษุ ผู้พิการ ผู้สูงอายุ (ตั้งแต่ ๖๐ ปีบริบูรณ์) เด็กสวนสูงกว่า ๙๐ เซนติเมตร	ไม่เสียค่าธรรมเนียม
๒. เด็กและเยาวชน (อายุไม่เกิน ๑๘ ปี)	คนละ ๑๐ บาท
๓. ผู้ใหญ่	คนละ ๔๐ บาท
๔. รถยนต์ (เก๋ง/รถบรรทุกเล็ก/รถตู้) รวมผู้ขับขี่	คันละ ๑๐๐ บาท
๕. รถโดยสารขนาดใหญ่ รวมผู้ขับขี่	คันละ ๒๐๐ บาท

ค่าธรรมเนียมในส่วนอื่นให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้เดิม

ทั้งนี้ ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๑

จึงประกาศมาเพื่อทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

(นายวีระชัย ณ นคร)

ผู้อำนวยการองค์การสวนพฤกษศาสตร์

**ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม
และการสนับสนุนการช่วยเหลือผู้สูงอายุ ซึ่งได้รับอันตรายจากการถูกทารุณกรรม
หรือถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือถูก
ทอดทิ้ง และการให้คำแนะนำ ปกป้อง ดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้อง
ในทางการแก้ไขปัญหาคอรอบครัว**

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) (๙) มาตรา ๑๑ วรรคสาม และ
มาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบข้อ ๑๑ (๓) (๔) ของ
ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดหน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินการ
ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๗
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จึงออกประกาศ
ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความ
มั่นคงของมนุษย์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การ
ส่งเสริม และการสนับสนุนการช่วยเหลือผู้สูงอายุ ซึ่งได้รับอันตรายจากการถูก
ทารุณกรรมหรือถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือถูกทอดทิ้ง และ
การให้คำแนะนำ ปกป้อง ดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องในทางการแก้ไขปัญหาคอรอบครัว”

ข้อ ๒ ในประกาศนี้

“ทารุณกรรม” หมายความว่า การกระทำหรือละเว้นการกระทำด้วยประการ
ใด ๆ จนเป็นเหตุให้ผู้สูงอายุเสื่อมเสียเสรีภาพ หรือเกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจ
หรือการกระทำความผิดทางเพศต่อผู้สูงอายุ ทั้งนี้โดยคำนึงถึงสภาพจิตใจ หรือพฤติกรรม
ของผู้สูงอายุ สภาพสังคม สิ่งแวดล้อม หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ไม่ว่าผู้สูงอายุ
นั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม

“แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย” หมายความว่า

(๑) การหลอกลวง การกล่าวเท็จ หรือให้ผู้สูงอายุกระทำการใด ๆ เพื่อให้ได้ประโยชน์จากผู้สูงอายุ หรือ

(๒) การใช้ให้ผู้สูงอายุกระทำหรือประพฤตินลักษณะที่น่าจะเป็นอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจ หรือขัดต่อกฎหมายหรือศีลธรรมอันดี ทั้งนี้ ไม่ว่าผู้สูงอายุจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม

“ทอดทิ้ง” หมายความว่า ละเลยไม่เอาใจใส่ดูแล หรือไม่ดูแลเป็นระยะเวลาอันอันอาจเกิดอันตรายต่อกายหรือจิตใจของผู้สูงอายุ

ข้อ ๓ ผู้สูงอายุที่ถูกทารุณกรรม หรือถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือถูกทอดทิ้ง หรือผู้ใดที่พบเห็นผู้สูงอายุถูกทารุณกรรมหรือถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือถูกทอดทิ้ง ให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ในท้องที่กรุงเทพมหานคร ให้แจ้งกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อประสานงานให้นักสังคมสงเคราะห์หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้การช่วยเหลือต่อไป

(๒) ในจังหวัดอื่น ให้แจ้งอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หรือสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อประสานงานให้นักสังคมสงเคราะห์หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้การช่วยเหลือต่อไป

ข้อ ๔ การดำเนินการช่วยเหลือให้ดำเนินการด้วยวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีผู้สูงอายุถูกทารุณกรรม

(ก) ให้แยกผู้สูงอายุไปพักอาศัยในสถานที่ยื่นซึ่งมีความปลอดภัย ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความสมัครใจของผู้สูงอายุเป็นสำคัญ

(ข) นำผู้สูงอายุไปตรวจสุขภาพกาย สุขภาพจิต

(ค) สอบถามข้อเท็จจริง พฤติการณ์ของการถูกทารุณกรรม

(ง) กรณีการทารุณกรรมเกิดขึ้นจากการกระทำของบุคคลภายนอกให้แจ้งความต่อพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีต่อผู้กระทำความผิด โดยรวบรวมพยานหลักฐานอันเกิดจากการตรวจร่างกาย หรือจากการสอบข้อเท็จจริงส่งพนักงานสอบสวนด้วย

(จ) กรณีการทารุณกรรมเกิดจากการกระทำของบุคคลในครอบครัว หรือบุคคลที่ผู้สูงอายุอาศัยอยู่ด้วย และเป็นเรื่องไม่ร้ายแรง ให้นักสังคมสงเคราะห์ให้คำแนะนำแก่ครอบครัว หรือบุคคลที่ผู้สูงอายุอยู่ด้วย เพื่อทำความเข้าใจให้สามารถดูแลผู้สูงอายุมิให้ถูกกระทำทารุณกรรมอีก แต่ถ้าเป็นกรณีที่มีการกระทำทารุณกรรมที่ร้ายแรงให้ดำเนินการตาม (ง) โดยอนุโลม

(ฉ) ให้การฟื้นฟูสภาพร่างกายสภาพจิตใจของผู้สูงอายุ ให้กลับไปสู่สภาวะปกติและสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุกับครอบครัวหรือบุคคลที่ผู้สูงอายุอาศัยอยู่ด้วยในกรณีที่ไม่สามารถฟื้นฟูความสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุกับครอบครัวหรือบุคคลที่ผู้สูงอายุอาศัยอยู่ด้วยได้ ให้ดำเนินการนำส่งผู้สูงอายุเข้ารับการอุปการะในสถานสงเคราะห์คนชรา เว้นแต่ผู้สูงอายุไม่ยินยอม

(๒) กรณีผู้สูงอายุถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย

(ก) ให้นำผู้สูงอายุไปพักอาศัยในสถานที่ปลอดภัยตามความเหมาะสม

(ข) สอบข้อเท็จจริง และพฤติการณ์ของการถูกแสวงหาประโยชน์ และกรณีจำเป็น ให้ดำเนินการประสานงานเพื่อจัดให้มีการตรวจสุขภาพกาย และสภาพจิตใจ การสอบข้อเท็จจริงให้รวมถึงการสอบข้อเท็จจริงถึงบุคคลหรือกลุ่มบุคคล ซึ่งเป็นตัวการหรือเป็นนายหน้าในการนำผู้สูงอายุมาแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย

ในกรณีที่ผู้สูงอายุถูกบุคคลหรือกลุ่มบุคคลแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบอันเป็นความผิดทางอาญา ให้แจ้งความต่อพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีต่อผู้กระทำความผิด

(ค) ให้การฟื้นฟูสภาพร่างกาย สภาพจิตใจ หรือฝึกอาชีพให้ผู้สูงอายุ ตามความต้องการและความเหมาะสม

(ง) กรณีผู้สูงอายุประสงค์จะกลับไปอยู่กับครอบครัวหรือบุคคลซึ่งผู้สูงอายุมีความประสงค์จะไปอยู่ด้วย ก็ให้ดำเนินการเตรียมความพร้อมของครอบครัว

(๓) กรณีผู้สูงอายุถูกทอดทิ้ง

(ก) ในท้องที่กรุงเทพมหานคร ให้หน่วยงานรับเรื่องนำผู้สูงอายุส่งบ้านพักฉุกเฉินของศูนย์บริการทางสังคมผู้สูงอายุดินแดงของกรุงเทพมหานคร เพื่อดำเนินการสอบข้อเท็จจริง สืบหาญาติหรือให้การช่วยเหลือตามควรแก่กรณีต่อไป

(ข) ในจังหวัดอื่น ให้หน่วยงานรับเรื่องนำผู้สูงอายุส่งสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด หรือบ้านพักเด็กและครอบครัว หรือบ้านพักฉุกเฉิน เพื่อดำเนินการสอบข้อเท็จจริง สืบหาญาติ หรือให้การช่วยเหลือตามควรแก่กรณีต่อไป

ในการดำเนินการช่วยเหลือผู้สูงอายุตาม (๑) (๒) และ (๓) ให้ช่วยเป็นเงินได้ตามความจำเป็นและเหมาะสมเป็นค่าพาหนะเดินทาง ค่าอาหาร ค่าเครื่องนุ่งห่ม หรือค่ารักษาพยาบาลเบื้องต้นได้เท่าที่จ่ายจริงครั้งละไม่เกินห้าร้อยบาท

การอนุมัติให้การช่วยเหลือในท้องที่กรุงเทพมหานครเป็นอำนาจของอธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย ในจังหวัดอื่นเป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย

ข้อ ๕ การดำเนินการช่วยเหลือใด ๆ ให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วม และความสัมพันธ์อันดีระหว่างครอบครัว ชุมชน หรือบุคคลที่ผู้สูงอายุอาศัยอยู่ด้วย เพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถกลับไปอยู่กับครอบครัว ชุมชน หรือบุคคลซึ่งผู้สูงอายุอาศัยอยู่ด้วย โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของผู้สูงอายุเป็นสำคัญ

ข้อ ๖ การให้คำแนะนำ ปกป้อง หรือการดำเนินการอื่นใดในการแก้ไขปัญหาครอบครัว รวมทั้งปรึกษาปัญหาที่เกี่ยวข้องกับคดีและเรื่องสิทธิประโยชน์ของผู้สูงอายุ อันควรได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย สามารถติดต่อขอรับคำปรึกษาได้จากงานสังคมสงเคราะห์ งานให้คำปรึกษาปัญหาทางครอบครัวและปัญหาชีวิตคลินิกให้คำปรึกษา บริการให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์ หรือบริการอื่นของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน

กรณีเห็นว่าผู้สูงอายุเดือดร้อนและจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่นให้ดำเนินการประสานส่งต่อการดำเนินงานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

ข้อ ๗ ให้อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มีหน้าที่ในการสอดส่องดูแลผู้สูงอายุในพื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบ และเป็นเครือข่ายในการคุ้มครองทางสังคมด้านผู้สูงอายุ

ประกาศ ณ วันที่ ๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๘

ประชา มาสินนทร์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขของสำนักงานอัยการสูงสุดในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิการส่งเสริมและสนับสนุนผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖

๑. สำนักงานอัยการสูงสุดมีนโยบายเกี่ยวกับสังคมและคุณภาพชีวิต ในด้านความมั่นคงของชีวิตและสังคม โดยสนับสนุนการสร้างหลักประกันความมั่นคงและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ในเด็ก ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาสและควบคู่กับการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องความปลอดภัยสาธารณะและสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด

๒. การคุ้มครองสิทธิทางศาลแก่ประชาชน ตามที่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และกฎหมายอื่นบัญญัติให้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการ เช่น การขอให้จัดตั้งผู้จัดการมรดก การตั้งผู้ปกครอง การถอนอำนาจปกครอง การขอรับบุตรบุญธรรม การตั้งผู้อนุบาล การขอให้ศาลสั่งเป็นคนสาบสูญ และอื่น ๆ ทั้งนี้ โดยไม่คำนึงถึงฐานะ รายได้ ของผู้ขอรับการคุ้มครองสิทธิและไม่คิดค่าตอบแทนใด ๆ จากผู้ขอรับการคุ้มครองสิทธิ แต่ทั้งนี้ ผู้ขอรับการคุ้มครองสิทธิจะต้องรับภาระค่าธรรมเนียมศาลและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการขึ้นศาลตามอัตราที่กฎหมายกำหนด

๓. การจัดให้มีบริการช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน โดยจัดให้มีพนักงานอัยการ นิติกร เจ้าหน้าที่ หรือ ทนายความอาสา ไว้บริการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่บุคคลดังกล่าวอย่างเพียงพอเพื่อให้ได้รับความสะดวกรวดเร็วรวมทั้งมีการควบคุมดูแลและประเมินผลการให้บริการดังกล่าวให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย ถูกต้องและเป็นธรรม ซึ่งการให้บริการดังกล่าว สำนักงานอัยการสูงสุดให้บริการโดยไม่คิดค่าตอบแทนใด ๆ จากผู้ขอรับความช่วยเหลือ

การบริการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย ได้แก่ การให้คำปรึกษาหารือทางกฎหมาย การให้ความช่วยเหลือในการจัดทำนิติกรรมสัญญา การให้ความช่วยเหลือในการประนอมข้อพิพาท และให้ความช่วยเหลือทางอรรถคดี เช่น การรับว่าต่าง การรับแก้ต่าง การยื่นคำร้องในคดีแพ่ง คดีอาญา คดีแรงงาน และอื่น ๆ ดังนี้

(ก) การให้คำปรึกษาหารือทางกฎหมายเป็นการให้บริการแก่ประชาชนโดยเสมอภาคกัน โดยไม่คำนึงถึงฐานะ รายได้ โดยจะให้คำปรึกษาไปในทางที่ถูกที่ควร ตามธรรมเนียมคลองธรรม ไม่เป็นการเอารัดเอาเปรียบผู้อื่นและไม่ฝ่าฝืนหรือหลีกเลี่ยงกฎหมาย

(ข) การให้ความช่วยเหลือในการจัดทำนิติกรรมสัญญา จะพิจารณาให้ความช่วยเหลือเฉพาะประชาชนที่ยากจนเท่านั้น โดยจัดทำไปตามประสงค์ของผู้ขอความช่วยเหลือ แต่ทั้งนี้ จะต้องไม่ฝ่าฝืนกฎหมายและไม่เป็นการเอาัดเอาเปรียบผู้อื่น

(ค) การให้ความช่วยเหลือในการประนอมข้อพิพาท โดยไม่คำนึงถึงฐานะรายได้ ของผู้ขอความช่วยเหลือ เพื่อยุติข้อพิพาทอันจะมีผลให้เกิดความสงบเรียบร้อยในสังคม

(ง) การให้ความช่วยเหลือในทางอรรถคดี จะพิจารณาให้ความช่วยเหลือในกรณีต่อไปนี้

(๑) ในคดีอาญาจะพิจารณารับว่าต่าง แก่ต่าง ได้เฉพาะคดีที่เป็นความผิดอันยอมความได้ และผู้เสียหายหรือผู้ขอความช่วยเหลือยังมีได้ร้องทุกข์หรือมอบคดีให้พนักงานสอบสวนดำเนินการตามกฎหมาย และถ้าผู้ขอความช่วยเหลือเป็นผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดี ต้องปรากฏว่าผู้ขอความช่วยเหลือเป็นผู้ยากจนประกอบกับมีหลักฐานเพียงพอว่าผู้ขอไม่ได้รับความเป็นธรรม สมควรได้รับความช่วยเหลือ

(๒) ในคดีแพ่ง และอื่น ๆ จะพิจารณารับว่าต่าง แก่ต่าง ให้เฉพาะผู้ยากจนซึ่งได้รับความเดือดร้อน หรือเสียหาย เนื่องจากไม่ได้รับความเป็นธรรม หรือเป็นคดีที่มีเหตุผลอันสมควรให้ความช่วยเหลือ

(จ) การให้ความช่วยเหลือทางอรรถคดี ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน

(ฉ) สำหรับกรณีที่สำนักงานอัยการสูงสุดจะไม่รับดำเนินการให้ความช่วยเหลือตาม ๓ (ก) ถึง (จ) มีดังนี้

(๑) เรื่องที่รัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี หรือนายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลมีมติหรือคำสั่งเด็ดขาดในเรื่องนั้นแล้ว

(๒) เรื่องกฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานใดโดยเฉพาะเป็นผู้ช่วยเหลือและเรื่องอยู่ในระหว่างการดำเนินการของหน่วยงานนั้น ๆ

(๓) เรื่องที่อธิบดีอัยการ สำนักงานคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายประชาชนหรือหัวหน้าพนักงานอัยการเคยได้พิจารณาแล้วเห็นว่าไม่อาจให้ความช่วยเหลือได้ และได้สั่งยุติการช่วยเหลือแล้ว เว้นแต่ ในกรณีที่มีพยานหลักฐานใหม่อันจะทำให้ผลการดำเนินงานให้ความช่วยเหลือเปลี่ยนแปลงไป

(๔) เรื่องที่คู่กรณีเคยประนีประนอมยอมความกันโดยชอบด้วยกฎหมาย เว้นแต่ ผู้มีส่วนได้เสียขอให้แก้ไขหรือคัดค้านการประนีประนอมยอมความเดิมโดยมีหลักฐานหรือข้อเท็จจริงเพิ่มเติมที่ปรากฏชัดในภายหลัง และการให้ความช่วยเหลือ จะไม่เป็นการกระทบกระเทือนสิทธิหรือประโยชน์ของบุคคลภายนอกผู้ทำการโดยสุจริตและค่าตอบแทน

(๕) เรื่องเกี่ยวกับคดี ซึ่งผู้ขอความช่วยเหลือได้เคยว่าจ้างทนายความ หรือมีทนายความหรือมีหน่วยงานอื่นให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายอยู่แล้ว

(๖) เรื่องที่เป็นคดีหรือข้อพิพาทอันเกี่ยวกับการดำเนินการ หรือการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายหรือระเบียบแบบแผนกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน หรือเจ้าหน้าที่นั้น ๆ เว้นแต่ กรณีที่อธิบดีอัยการ สำนักงานคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชนหรือหัวหน้าพนักงานอัยการพิจารณาให้รับไว้ดำเนินการ เป็นเรื่อง ๆ ไป

๔. ส่งเสริม สนับสนุนให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจถึงสิทธิเสรีภาพและหน้าที่ โดยการเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายให้แก่ประชาชน

๕. การให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนซึ่งเป็นผู้เสียหายในคดีอาญา ซึ่งมีสิทธิที่จะเรียกเอาค่าสินไหมทดแทนจากจำเลยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๔/๑ เมื่อพนักงานอัยการมีคำสั่งฟ้องและยื่นฟ้องผู้ต้องหาต่อศาลแล้ว พนักงานอัยการจะมีหนังสือแจ้งผู้เสียหายให้ทราบถึงสิทธิที่จะเรียกเอาค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวพร้อมสอบถามว่าผู้เสียหายมีความประสงค์จะยื่นคำร้องเรียกเอาค่าสินไหมทดแทนตามสิทธิหรือไม่ หากผู้เสียหายไปพบพนักงานอัยการพร้อมแจ้งความประสงค์ดังกล่าว พนักงานอัยการจะดำเนินการให้ผู้เสียหายต่อไป

ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม
และการสนับสนุน การจัดที่พักอาศัย อาหารและเครื่องนุ่งห่มให้ผู้สูงอายุ
ตามความจำเป็นอย่างทั่วถึง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๑๐) ประกอบด้วยมาตรา ๑๑ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และข้อ ๑๑ (๕) ของประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดหน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนการจัดที่พักอาศัย อาหารและเครื่องนุ่งห่มให้ผู้สูงอายุตามความจำเป็นอย่างทั่วถึง”

ข้อ ๒ ผู้จะได้รับสิทธิตามประกาศนี้ หมายถึง ผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งประสบปัญหาความเดือดร้อนและมีความจำเป็นในเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) ที่พักอาศัย
- (๒) อาหาร
- (๓) เครื่องนุ่งห่ม

ข้อ ๓ ให้บุคคลหรือองค์กรที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ญาติหรือผู้อุปการะ ผู้นำชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานพยาบาล สถานีตำรวจ แจ่งหรือยื่นคำขอรับความช่วยเหลือให้แก่ผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาความเดือดร้อนและมีความจำเป็น โดยยื่นคำขอ

(๑) ในท้องที่กรุงเทพมหานคร ให้ยื่นต่อกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ หรือหน่วยงานในสังกัดกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

(๒) ในจังหวัดอื่น ให้ยื่นต่อสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด

ข้อ ๔ เมื่อได้รับคำขอตามข้อ ๓ แล้ว ให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการสอบข้อเท็จจริง โดยให้มีอำนาจในการขอหลักฐาน ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีผู้สูงอายุเป็นผู้ยื่นคำขอด้วยตนเอง ให้นำบัตรประจำตัวประชาชน หรือทะเบียนบ้านพร้อมสำเนามาแสดง

(๒) กรณีบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ยื่นคำขอรับความช่วยเหลือให้ผู้สูงอายุ จะต้องนำหลักฐาน ได้แก่ บัตรประจำตัวประชาชน และทะเบียนบ้าน พร้อมสำเนาของผู้ยื่นคำขอ และของผู้สูงอายุมาแสดง

กรณีตาม (๑) และ (๒) หากผู้สูงอายุไม่มีหลักฐานดังกล่าว ให้มีหนังสือรับรองว่าผู้สูงอายุมีถิ่นที่อยู่ในพื้นที่นั้นจริงจากนายทะเบียนท้องถิ่น พนักงานปกครอง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือประธานชุมชน ตามที่ทางราชการให้การรับรองหรือแต่งตั้งแล้วแต่กรณี

การพิจารณาอนุมัติในการช่วยเหลือ ในท้องที่กรุงเทพมหานคร ให้อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้พิจารณาอนุมัติ ในจังหวัดอื่น ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้พิจารณาอนุมัติ

แบบคำขอให้เป็นไปตามที่ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กำหนด

ข้อ ๕ ให้มีวิธีการช่วยเหลือ ดังนี้

(๑) ปัญหาเรื่องที่พักอาศัย ให้เข้ารับบริการในศูนย์บริการผู้สูงอายุ หรือเข้าอยู่ในความอุปการะของสถานสงเคราะห์คนชรา หรือสถานที่อื่นที่เหมาะสม

(๒) ปัญหาเรื่องอาหารและ/หรือเครื่องนุ่งห่ม ให้พิจารณาช่วยเหลือเป็น

(ก) เงิน

(ข) อาหารและ/หรือเครื่องนุ่งห่ม

การดำเนินการเพื่อช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ประสบความเดือดร้อนเรื่องอาหาร และ/หรือเครื่องนุ่งห่มให้พิจารณาช่วยเหลือตามความจำเป็นและเหมาะสม ไม่เกิน วงเงินครั้งละสองพันบาทและจะช่วยเหลือได้ไม่เกินสามครั้งต่อคนต่อปี โดยถือตาม ปีงบประมาณ

ประกาศ ณ วันที่ ๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๘

สรอรรถ กลิ่นประทุม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย

ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับที่ประชุมคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ครั้งที่ ๔/๒๕๕๒ วันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๖๙ และมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๕ และมาตรา ๘๘ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๖ และมาตรา ๙๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. ๒๕๔๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง ประกาศ หรือมติอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“ผู้สูงอายุ” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไป และมีสัญชาติไทย

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพัทยา

“ผู้บริหารท้องถิ่น” หมายความว่า นายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล นายกเมืองพัทยา

ข้อ ๕ ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจตีความวินิจฉัยปัญหา กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีปฏิบัติ เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ในกรณีไม่สามารถปฏิบัติตามระเบียบนี้ได้ ให้ขอทำความตกลงกับปลัดกระทรวงมหาดไทยก่อนการปฏิบัติ

ปลัดกระทรวงมหาดไทยอาจมอบอำนาจตามวรรคสอง ให้อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น หรือผู้ว่าราชการจังหวัดก็ได้

หมวด ๑

คุณสมบัติของผู้มีสิทธิจะได้รับเงินเบี้ยยังชีพ

ข้อ ๖ ผู้มีสิทธิจะได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามทะเบียนบ้าน
- (๓) มีอายุหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไป ซึ่งได้ลงทะเบียน และยื่นคำขอรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๔) ไม่เป็นผู้ได้รับสวัสดิการหรือสิทธิประโยชน์อื่นใดจากหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ผู้รับเงินบำนาญ เบี้ยหวัด บำนาญพิเศษ หรือเงินอื่นใดในลักษณะเดียวกัน ผู้สูงอายุที่อยู่ในสถานสงเคราะห์ของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ได้รับเงินเดือน ค่าตอบแทน รายได้ประจำ หรือผลประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นที่รัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดให้เป็นประจำ ยกเว้นผู้พิการและผู้ป่วยเอดส์ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘

หมวด ๒ ขั้นตอนการยื่นคำขอ

ข้อ ๗ ภายในเดือนพฤศจิกายนของทุกปีให้ผู้ที่จะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไป ในปีงบประมาณถัดไป ลงทะเบียนและยื่นคำขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุด้วยตนเองต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตนมีภูมิลำเนา ณ สำนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือสถานที่ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด โดยมีหลักฐานดังนี้

(๑) บัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรอื่นที่ออกโดยหน่วยงานของรัฐที่มีรูปถ่ายพร้อมสำเนา

(๒) ทะเบียนบ้านพร้อมสำเนา

(๓) สมุดบัญชีเงินฝากธนาคารพร้อมสำเนา สำหรับกรณีและผู้ขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุประสงค์ขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุผ่านธนาคาร

ในกรณีที่มีความจำเป็นผู้สูงอายุที่ไม่สามารถมาลงทะเบียนด้วยตนเองได้ตามวรรคหนึ่ง อาจมอบอำนาจเป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้อื่นเป็นผู้ยื่นคำขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุแทนก็ได้

ข้อ ๗/๑ ในกรณีผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีงบประมาณที่ผ่านมา ให้ถือว่าเป็นผู้ได้ลงทะเบียนและยื่นคำขอรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุตามระเบียบนี้แล้ว

ข้อ ๘ ในกรณีผู้สูงอายุที่มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหนึ่งย้ายภูมิลำเนาไปอยู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เคยจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเดิมยังคงจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุจนกว่าจะสิ้นสุดปีงบประมาณนั้น หากมีความประสงค์จะรับเบี้ยยังชีพกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งใหม่ต้องไปลงทะเบียนเพื่อขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งใหม่ก่อนสิ้นปีงบประมาณ

หมวด ๓

การตรวจสอบและจัดทำทะเบียนประวัติผู้มีสิทธิ

ข้อ ๙ ภายในเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี ให้จังหวัดแจ้งรายชื่อผู้สูงอายุที่มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์ตามแบบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดไปยังกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการขอตั้งงบประมาณในปีงบประมาณถัดไป

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งของเมืองพัทยา ให้เมืองพัทยากำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และขั้นตอนในการดำเนินการตามระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๑๐ ภายในเดือนตุลาคมของทุกปี ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตรวจสอบสถานะของผู้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุและให้ผู้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุแสดงการดำรงชีวิตอยู่ต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตนรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ โดยจะแสดงด้วยตนเองหรือให้มีการรับรองของนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นก็ได้

ในกรณีที่ผู้มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไม่ได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตรวจสอบการดำรงชีวิตอยู่ของผู้สูงอายุดังกล่าวจากฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร หรือหลักฐานอื่นที่มีสามารถตรวจสอบได้

หมวด ๔

งบประมาณและวิธีการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

ข้อ ๑๑ การตั้งงบประมาณและวิธีการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยกฏนั้น

ข้อ ๑๒ การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้จ่ายในอัตราเดือนละห้าร้อยบาทหรือตามมติคณะรัฐมนตรี

ข้อ ๑๓ การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้แก่ผู้มีสิทธิตามระเบียบนี้ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจ่ายเป็นเงินสด หรือโอนเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารในนามผู้มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ หรือในนามบุคคลที่รับมอบอำนาจเป็นหนังสือจากผู้มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเป็นรายเดือนภายในวันที่ ๑๐ ของทุกเดือน

ในการจ่ายเงินให้แก่ผู้รับมอบอำนาจต้องตรวจสอบจนแน่ใจว่าเป็นบุคคลเดียวกับผู้ที่ได้รับมอบอำนาจและต้องได้รับการยืนยันว่าผู้มีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุยังมีชีวิตอยู่

การโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารให้เป็นไปตามที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด หรือตามที่ตกลงกันเป็นอย่างอื่น

หมวด ๕

การสิ้นสุดการได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

ข้อ ๑๔ สิทธิของผู้ได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุตามระเบียบนี้สิ้นสุดลงในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ตาย

(๒) ขาดคุณสมบัติตามข้อ ๖

(๓) แจ้งสละสิทธิการขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเป็นหนังสือต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตนมีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

กรณีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุดังกล่าวสิ้นสุดลงตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ สั่งระงับการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุสำหรับบุคคลดังกล่าวทันที

ข้อ ๑๕ กรณีผู้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุตาย ให้นายทะเบียนอำเภอ หรือนายทะเบียนท้องถิ่นแจ้งการตายต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผู้ตายมีชื่อในทะเบียนภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่นายทะเบียนอำเภอ หรือนายทะเบียนท้องถิ่นได้รับแจ้งการตายและให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผู้ตายมีชื่อในทะเบียนนั้น แจ้งแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุตามข้อ ๘ ต่อไป

ข้อ ๑๖ ภายใต้บังคับข้อ ๘ กรณีผู้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขาดคุณสมบัติตามข้อ ๑๔ (๒) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปิดประกาศไว้โดยเปิดเผย ณ สำนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือสถานที่ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน

หากไม่มีผู้คัดค้านให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอรายชื่อผู้ขาดคุณสมบัติ ต่อผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อส่งถอนรายชื่อ และระงับการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุทันที

ในกรณีที่มีการคัดค้านให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตรวจสอบข้อเท็จจริง ให้ชัดเจน แล้วรายงานผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อพิจารณาดำเนินการตามสมควรแก่กรณีต่อไป

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๗ ระเบียบนี้มีให้กระทบต่อสิทธิของผู้สูงอายุตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๒ ที่มีอยู่ก่อนหรือในวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ และให้ถือว่าผู้สูงอายุดังกล่าวเป็นผู้ได้ลงทะเบียนและยื่นคำขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุตามระเบียบนี้แล้ว

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

บุญจง วงศ์ไตรรัตน์

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม
และการสนับสนุนการสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี
พ.ศ. ๒๕๕๓

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงแก้ไขประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุน การสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง (๑๒) ประกอบมาตรา ๑๑ วรรคสามแห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และข้อ ๑๑ (๖) แห่งประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดหน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุน การสงเคราะห์ ในการจัดการศพตามประเพณี พ.ศ. ๒๕๕๓”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุน การสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี พ.ศ. ๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๒

(๒) ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุน การสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ ลงวันที่ ๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

ข้อ ๔ การสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี หมายถึง การช่วยเหลือ เป็นเงินในการจัดการศพผู้สูงอายุตามประเพณีรายละเอียดสองพันบาท

ข้อ ๕ การสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณีนั้น ผู้สูงอายุที่ตายต้องมี คุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) มีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไป

(๒) มีสัญชาติไทย

ข้อ ๖ การยื่นคำขอเพื่อขอรับการสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี ให้ผู้ที่รับผิดชอบในการจัดการศพตามประเพณีรายนั้นยื่นคำขอในท้องที่ที่ผู้สูงอายุ มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในขณะถึงแก่ความตาย ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นคำขอต่อศูนย์คุ้มครองสวัสดิภาพชุมชนเขต สังกัดกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ หรือสำนักงานเขต สังกัดกรุงเทพมหานคร

(๒) ในจังหวัดอื่น ให้ยื่นคำขอต่อสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของ มนุษย์จังหวัด หรือที่ว่าการอำเภอ

แบบคำขอรับการสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี ให้เป็นไปตามที่ ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และ ผู้สูงอายุ กำหนด

ข้อ ๗ ผู้ยื่นคำขอรับการสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณีตามข้อ ๖ ต้องยื่นคำขอภายในกำหนดสามสิบวันนับตั้งแต่วันที่ออกใบมรณบัตร พร้อมเอกสาร ดังต่อไปนี้

(๑) ใบมรณบัตรของผู้สูงอายุ พร้อมสำเนาจำนวนหนึ่งฉบับ

(๒) บัตรประจำตัวประชาชนของผู้ยื่นคำขอ พร้อมสำเนาจำนวนหนึ่งฉบับ

(๓) หนังสือรับรองว่าผู้ยื่นคำขอเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดการศพตาม ประเพณี ซึ่งรับรองโดยบุคคลซึ่งมีอายุยี่สิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปและมีสัญชาติไทยซึ่งรู้เห็น การจัดการศพผู้สูงอายุรายนั้น

(๔) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นที่ออกโดยหน่วยงานของรัฐที่มีรูปถ่ายและเลขประจำตัวประชาชนของผู้รับรองตาม (๓) จำนวน ๑ ฉบับ

แบบหนังสือรับรอง ให้เป็นไปตามที่ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ กำหนด

ข้อ ๘ ให้หน่วยงานที่รับคำขอตามข้อ ๖ ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารและหลักฐานตามข้อ ๗ เมื่อเห็นว่าคำขอพร้อมเอกสารและหลักฐานดังกล่าวถูกต้องก็ให้หน่วยงานที่รับคำขอนั้นพิจารณาตรงจ่ายเงินสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณีแก่ผู้ที่ยื่นคำขอต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

อิสสระ สมชัย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ประกาศกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุ ในการจัดบริการเพื่ออำนวยความสะดวกสถานที่ท่องเที่ยว และการจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๑๓) แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และข้อ ๙ แห่งประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดให้หน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา จึงออกประกาศไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในการจัดบริการเพื่ออำนวยความสะดวกสถานที่ท่องเที่ยว และการจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ”

ข้อ ๒ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชนส่งเสริมการจัดบริการ เพื่ออำนวยความสะดวกและให้สิทธิสำหรับผู้สูงอายุทุกคนในสถานที่ท่องเที่ยว หรือสนามกีฬา หรือสถานออกกำลังกายอื่น ๆ

(๑) กำหนดมาตรฐานการบริการอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุในสถานที่ท่องเที่ยว หรือสนามกีฬา หรือสถานออกกำลังกายอื่น ๆ

(๒) ดำเนินการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน สนับสนุนการให้บริการเพื่ออำนวยความสะดวก ความปลอดภัยและลดอัตราค่าเข้าชม หรือการเข้าร่วมกิจกรรม สำหรับผู้สูงอายุในสถานที่ท่องเที่ยว สนามกีฬา หรือสถานออกกำลังกาย

- ข้อ ๓ ส่งเสริมการจัดกิจกรรมท่องเที่ยว กีฬาและนันทนาการสำหรับผู้สูงอายุ
- (๑) ปฏิบัติงานร่วมกันหรือสนับสนุนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดกิจกรรมท่องเที่ยว กีฬาและนันทนาการสำหรับผู้สูงอายุ
- (๒) จัดให้มีบริการและส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมยามว่างและการพักผ่อน สำหรับผู้สูงอายุ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๗

สนธยา คุณปลื้ม

(นายสนธยา คุณปลื้ม)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป
เล่ม ๑๒๑ ตอนพิเศษ ๑๑๐ ง ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๗)

ประกาศกระทรวงวัฒนธรรม

เรื่อง การจัดบริการเพื่ออำนวยความสะดวกด้านพิพิธภัณฑ์ โบราณสถาน หอจดหมายเหตุ หอศิลป์ และการจัดกิจกรรมด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๑๓) แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และข้อ ๑๐ แห่งประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดให้หน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๔๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม จึงออกประกาศดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงวัฒนธรรม เรื่อง การจัดบริการเพื่ออำนวยความสะดวกด้านพิพิธภัณฑ์ โบราณสถาน หอจดหมายเหตุ หอศิลป์ และการจัดกิจกรรมด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม”

ข้อ ๒ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ในสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม จัดให้มีการคุ้มครอง การส่งเสริมและการสนับสนุนแก่ผู้สูงอายุ ดังนี้

(๑) จัดให้มีมาตรฐานการให้บริการอำนวยความสะดวกและปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุในพิพิธภัณฑ์ โบราณสถาน หอจดหมายเหตุ หอศิลป์ และสถานที่จัดกิจกรรมด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม

(๒) ลดอัตราค่าเข้าร่วมกิจกรรมด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ตามความเหมาะสม

(๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

(๔) รณรงค์ให้ประชาชนเน้นถึงความสำคัญและตระหนักถึงการให้ความช่วยเหลืออำนวยความสะดวกและความปลอดภัยแก่ผู้สูงอายุ ในการเข้าชมพิพิธภัณฑ์ โบราณสถาน หอจดหมายเหตุ หอศิลป์ และการจัดกิจกรรมด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

อุไรวรรณ เทียนทอง
(นางอุไรวรรณ เทียนทอง)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

สิทธิผู้สูงอายุ

(อยู่ระหว่างขอประกาศในราชกิจจานุเบกษา)

ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการส่งเสริม
และสนับสนุนการประชาสัมพันธ์ให้ผู้สูงอายุ
และเจ้าหน้าที่ในระดับปฏิบัติงานของหน่วยงานที่จัดบริการ
ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖
ให้ทราบเกี่ยวกับสิทธิของผู้สูงอายุอย่างทั่วถึง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๑๓) มาตรา ๑๑ วรรคสาม และมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบข้อ ๒ ของประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การกำหนดหน่วยงานผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ พ.ศ. ๒๕๕๓ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการส่งเสริมและสนับสนุนการประชาสัมพันธ์ให้ผู้สูงอายุและเจ้าหน้าที่ในระดับปฏิบัติงานของหน่วยงานที่จัดบริการตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ให้ทราบเกี่ยวกับสิทธิของผู้สูงอายุอย่างทั่วถึง”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ ส่งเสริมและสนับสนุนการประชาสัมพันธ์ให้ผู้สูงอายุและเจ้าหน้าที่ในระดับปฏิบัติงานของหน่วยงานที่จัดบริการตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ให้ทราบเกี่ยวกับสิทธิของผู้สูงอายุอย่างทั่วถึง ดังนี้

(๑) เป็นศูนย์กลางในการประสานความร่วมมือ รวมทั้งรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนทั่วไปให้ตระหนักถึงสิทธิของผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖

(๒) ประสานขอความร่วมมือหน่วยงานราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจที่เป็นหน่วยงานรับผิดชอบตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ในการประชาสัมพันธ์ให้ผู้สูงอายุและบุคลากรของหน่วยงานให้ทราบสิทธิของผู้สูงอายุอย่างทั่วถึง

(๓) ดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรของหน่วยงานสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ทราบถึงสิทธิของผู้สูงอายุ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖

(๔) รณรงค์และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สิทธิของผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ผ่านสื่อหรือช่องทางอื่น ๆ และส่งเสริมองค์กรเครือข่ายร่วมดำเนินการประชาสัมพันธ์

ประกาศ ณ วันที่ ๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

อิสสระ สมชัย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ศูนย์ประสานงานพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖

หน่วยงาน	โทรศัพท์/โทรสาร
๑. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - สำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ	โทรศัพท์ : ๐ ๒๖๕๑ ๗๗๘๒ , ๐ ๒๖๕๑ ๖๙๐๔ โทรสาร : ๐ ๒๖๕๑ ๗๗๘๖ เว็บไซต์ : www.oppo.opp.go.th
๒. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา - สำนักงานปลัดกระทรวง	โทรศัพท์ : ๐ ๒๒๑๖ ๕๖๒๗ , ๐ ๒๒๑๖ ๕๕๒๐ โทรสาร : ๐ ๒๒๑๔ ๑๕๐๓ เว็บไซต์ : www.mots.go.th
๓. กระทรวงคมนาคม - สำนักงานปลัดกระทรวง	โทรศัพท์ : ๐ ๒๒๘๓ ๓๐๗๗ , ๐ ๒๒๘๓ ๓๐๖๙ โทรสาร : ๐ ๒๒๘๑ ๓๑๑๐ , ๐ ๒๒๘๑ ๓๙๕๙ เว็บไซต์ : www.mot.go.th
๔. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - สำนักงานปลัดกระทรวง	โทรศัพท์ : ๐ ๒๒๗๘ ๘๕๘๕ , ๐ ๒๒๗๘ ๘๕๙๗ , ๐ ๒๒๗๘ ๘๕๙๕ โทรสาร : ๐ ๒๒๗๘ ๘๕๘๖ เว็บไซต์ : www.monre.go.th
๕. กระทรวงมหาดไทย - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - กรมโยธาธิการและผังเมือง	เว็บไซต์ : www.moi.go.th โทรศัพท์ : ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๔๑๓๒ , ๔๑๐๑ , ๔๑๓๑ โทรสาร : ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๔๑๐๒-๓ โทรศัพท์ : ๐ ๒๒๙๙ ๔๑๔๒-๓ โทรสาร : ๐ ๒๒๗๓ ๐๘๙๓
๖. กระทรวงยุติธรรม - กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ	โทรศัพท์ : ๐ ๒๕๐๒ ๘๒๒๑ โทรสาร : ๐ ๒๕๐๒ ๘๒๒๔ เว็บไซต์ : www.moj.go.th
๗. กระทรวงแรงงาน - กรมการจัดหางาน - กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน	เว็บไซต์ : www.mol.go.th โทรศัพท์ : ๐ ๒๓๕๕ ๐๐๘๗ , ๐ ๒๒๔๕ ๑๖๙๓ โทรสาร : ๐ ๒๓๕๕ ๐๐๘๗ , ๐ ๒๒๔๘ ๖๗๔๒ โทรศัพท์ : ๐ ๒๒๔๕ ๓๗๐๕ , ๐ ๒๒๔๘ ๓๖๗๑ โทรสาร : ๐ ๒๒๔๘ ๓๖๗๑
๘. กระทรวงวัฒนธรรม - สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ	โทรศัพท์ : ๐ ๒๒๔๗ ๐๒๒๘ ต่อ ๔๑๔๘ โทรสาร : ๐ ๒๒๔๕ ๗๗๙๗ เว็บไซต์ : www.culture.go.th

หน่วยงาน	โทรศัพท์/โทรสาร
๙. กระทรวงศึกษาธิการ - สำนักงานปลัดกระทรวง	โทรศัพท์ : ๐ ๒๒๘๑ ๔๔๐๖ , ๐ ๒๒๘๑ ๘๘๘๐ , ๐ ๒๒๘๑ ๗๒๑๗ โทรสาร : ๐ ๒๒๘๑ ๑๔๘๐ , ๐ ๒๒๘๘ ๕๓๓๐ เว็บไซต์ : www.moe.go.th
๑๐. กระทรวงสาธารณสุข - กรมการแพทย์	โทรศัพท์ : ๐ ๒๕๕๐ ๖๒๓๔ โทรสาร : ๐ ๒๕๕๑ ๘๒๗๗ เว็บไซต์ : www.moph.go.th
๑๑. กระทรวงกลาโหม - กรมเสนาธิการ - กรมราชองครักษ์ - กรมยุทธศึกษา - กองบัญชาการโรงเรียนเตรียมทหาร	เว็บไซต์ : www.mod.go.th โทรศัพท์ : ๐ ๒๒๒๒ ๕๘๖๙ โทรสาร : ๐ ๒๒๒๒ ๖๗๑๓ โทรศัพท์ : ๐ ๒๒๘๓ ๒๒๓๐ , ๐ ๒๒๘๓ ๒๒๓๑ โทรสาร : ๐ ๒๒๘๓ ๒๒๓๖ , ๐ ๒๒๘๐ ๐๕๖๑ โทรศัพท์ : ๐ ๒๕๓๒ ๑๐๒๐-๑ โทรสาร : ๐ ๒๕๓๒ ๑๐๒๑ โทรศัพท์ : ๐ ๒๕๗๒ ๕๑๐๒
๑๒. กรุงเทพมหานคร - สำนักงานสวัสดิการสังคม	โทรศัพท์ : ๐ ๒๒๔๕ ๕๑๙๑ , ๐ ๒๒๔๖ ๐๒๘๕ , ๐ ๒๒๔๖ ๐๓๕๙ โทรสาร : ๐ ๒๒๔๖ ๐๒๘๕ , ๐ ๒๒๔๖ ๑๙๔๒ เว็บไซต์ : www.bma.go.th
๑๓. สำนักงานพระพุทธศาสนา	โทรศัพท์ : ๐ ๒๔๔๑ ๔๕๕๙ โทรสาร : ๐ ๒๔๔๑ ๔๕๕๗ เว็บไซต์ : www.onab.go.th

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์